

bservant 21

Jaargang 15, 2 februari 1995

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

pagina 3

De tv-spotjes leveren veel meer op dan de advertenties in kranten.

pagina 4

Hoe vrouw(on)vriendelijk zijn de Maastrichtse onderzoekscholen?

pagina 5

Gewapend met tweetalige visitekaartjes en een berg aan culturele kennis verkenden economiestudenten bedrijven in China.

pagina 6

Vlaamse jongeren vechten tegen het vet.

pagina 8-9

De student, het collegegeld, de basisbeurs, de aanvullende beurs, de prestatiebeurs en lening.

pagina 15

Travestie in Maastricht.

(foto Nelis Tutkey)

Ook verhoging voor deeltijdstudenten, auditoren en extranei

Collegegeld met vijfhonderd gulden omhoog

Met een laatste truc heeft minister Ritzen de bezuinigingen op het hoger onderwijs voor elkaar gekregen. Het collegegeld gaat op termijn met 500 gulden omhoog in plaats van 1000, maar de universiteiten hoeven slechts 16 miljoen gulden meer in te leveren dan was voorzien en de hogescholen zelfs geen cent. De slachtoffers zijn de 75.000 deeltijdstudenten, auditoren en extranei. Ook hun collegegeld gaat nu met 500 gulden omhoog.

De Tweede Kamer en de universiteiten en hogescholen hebben eind vorige week ingestemd met deze constructie, nadat Ritzen zich verzekerd had van de steun van het kabinet. De studentenbonden LSVb en ISO vinden de verhoging met 500 gulden onaanvaardbaar. Van de 500 miljoen gulden die het paarse kabinet op de universiteiten en hogescholen wilde bezuinigen, is nu 150 miljoen afgewenteld op de studenten. De studenten moesten volgens het regeerakkoord al een miljard gulden inleveren.

Wel zijn de studenten zeer te spreken over een lange lijst voornemens om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Deze laatste plannen waren cruciaal voor de Tweede Kamer om in te stemmen met de verhoging van het collegegeld.

Ook wil Ritzen proberen om elke lichte

studenten bij de start van hun studie zekerheid te bieden over de hoogte van hun studiefinanciering en collegegeld. Wijs geworden door eerdere ervaringen gaf hij echter geen garanties.

In de oorspronkelijke plannen van het kabinet steeg het collegegeld van alleen de 'gewone' studenten met 1000 gulden naar 3250 gulden. Daarmee vulde hij het laatste gat van 200 miljoen gulden in zijn bezuinigingsplannen. Onder druk van studenten en de Tweede Kamer moest de minister echter terug naar 500 gulden. Daardoor ontstond een nieuw gat, dat Ritzen nu met drie nieuwe maatregelen opvult.

Ten eerste gaat nu ook voor deeltijdstudenten, auditoren en extranei het collegegeld stapsgewijs met 500 gulden omhoog. In het studiejaar 1996 komt er 150 gulden bij, en in de twee jaren erna steeds 175 gulden.

Voor de deeltijders is de maatregel een forse tegenvaller. Hun collegegeld zou juist dalen van 1625 naar 750 gulden. Ritzen wilde zo meer mensen stimuleren om in de avonden te studeren. In plaats daarvan moeten deeltijders in 1996 1250 gulden gaan betalen.

Verrassend genoeg heeft de voorzitter van de Amsterdamse Vereniging van Deeltijdstudenten (VDS), Ingrid Mulder, geen moeite met de maatregel. Volgens haar is het beter om studenten op te laten draaien voor de bezuinigingen, dan de universiteiten en hogescholen. "Ik werk tien jaar in het hoger onderwijs. De rek is er echt uit. De mensen kunnen niet nog meer aanslagen verwerken. Dat zou beslist ten koste gaan van de kwaliteit van het onderwijs,

en daar hebben de studenten direct last van. Vijfhonderd gulden per jaar is voor de meeste deeltijders ook niet zo veel geld." Mulder vermoedt dat de meeste van haar collega-studenten er net zo over denken. VDS-bestuurslid Diederik van Houten hekelde de ommezwaai van de minister. "Eerst fors verlagen, en dan weer 500 gulden erbij: dat is flagrant in tegenspraak met elkaar", meent hij. "Deeltijders kunnen toch al veel minder van faciliteiten als computers en bibliotheken gebruik maken. En wij hebben vaak hoge reiskosten." De VDS verwacht dat de drempel om in deeltijd te gaan studeren per saldo nauwelijks wordt verlaagd. Ritzen vindt het hogere collegegeld voor deeltijders verdedigbaar, zei hij vorige week tijdens een toelichting: "Op een gegeven moment moet je je knopen tellen. Gezien de weerstand tegen een verhoging met 1000 gulden moesten we deze weg wel inslaan."

De tweede maatregel waarmee Ritzen het nieuwe gat vult, betreft een efficiencykorting van 16 miljoen gulden op de universiteiten. Zij hadden zelf aangeboden om 20 miljoen bij te dragen. Opvallend genoeg zijn de hogescholen gespaard gebleven. Volgens Ritzen komt een efficiencykorting bij hogescholen harder aan. Hij verwees ook naar de opvatting van de Tweede Kamer dat met name de universiteiten efficiënter kunnen werken dan ze beweren. Tenslotte heeft de minister in zijn begroting nog een reservepotje 'centraal beheerde middelen' gevonden. Daarin zit 34 miljoen gulden. "Daarmee zijn de reserves wel echt op", aldus Ritzen.

Niet bezetten, maar sjouwen

Watersnood in Limburg. Maar de universiteit staat hoog en droog en heeft dus nergens last van. Maar hebben we dan geen maatschappelijke taak? Is het genoeg als onze professor milieugezondheidskunde in een televisieforum vertelt dat we de kropjes sla uit de overstroomde moestuin dit jaar beter kunnen laten staan? Een clubje actievoerende studenten vond uiteindelijk, na wat wikken en wegen, van niet.

Toen ruim een week geleden het water in de Maas weer ging stijgen en de bewoners van Borgharen en Itteren zich opnieuw op het ergste mochten voorbereiden, stak een twintigtal studenten, die samen het Max (Maastrichts studentenactiecomité) uit maken, de koppen bij elkaar. In eerste instantie omdat de laatste plannen van Ritzen, een verhoging van het collegegeld met vijfhonderd gulden, hen allerminst zinden. Het werd weer tijd voor een bezetting, besloot men vorige week dinsdag tijdens de actievergadering. Maar zover kwam het uiteindelijk niet. Op woensdagavond, klaar om één van de universiteitsgebouwen in de binnenstad te bezetten, bedachten de actievoerders zich. "We vonden het toch zinvoller om het standpunt van de Tweede Kamer af te wachten. Dat zou pas op vrijdag bekend worden", legt Niels Goossens, student cultuur- en wetenschapsstudies, uit.

Niet voor de goede naam, maar "omdat men toch niets te doen had", werd het crisiscentrum in Maastricht gebeld. Had men in Borgharen nog hulp nodig? Nee, was het antwoord. Maar in Borgharen zelf werd het aanbod van de studenten met heel wat meer enthousiasme ontvangen. Natuurlijk konden ze nog sjouwers gebruiken. En dus togen dertien actievoerders 's avonds om tien uur naar het dorp om pas weer om vier uur 's nachts terug te keren. "Er waren genoeg mensen die onze hulp konden gebruiken. Die hulp hebben ze straks, als het water weer zakt, ook weer nodig. Dus gaan we dan ook weer meehelpen sjouwen. Dat hebben we al aan hen beloofd."

HOP, Pieter Evelein

Riki Janssen

Paarltjes

Iedere letter, leesteken of spatie is één hokje

Prijs	
1,50	
3,00	
5,00	
7,50	
10,00	
12,50	

Paarltjes vóór dinsdagmiddag 16.00 uur via bovenstaand rooster(thuis invullen s.v.p.) inleveren bij de redactie, Keizer Karelplein 10. Alle Paarltjes moeten contant worden betaald. Voor langere teksten geldt het normale millimetertarief.

• RECHTEN TOETSTRAINING Blok 1:3 Onrecht m. gedrag Ervar. Repetitor Begin 13 maart 6 avondbijeenk van 3 uur. Kosten f20,- per uur Inl/aanmelden 04407-2540

• WEEKEND PARIJS 99,- 435295

• MARKETING-STUDENTEN! Verdien f1000 à f2000 voor een interessant onderzoek, dat je ook nog studiepunten oplevert. Info: Jo Haesen Looiersgr. 14 Tel. 3120

• BAHAI community, ph. 216854

• Studente journalistiek zoekt KAMER in verband met stage van 1 maart tot en met mei (max. f400,-). Bel Annieke 030-432330/05475-1412

• Echte RIDDERS drinken uit de HOLY GRAIL

• Wo 15 feb: 't SEMINAR waar Imperator trots op is: Wasted money? The contribution of public and privat organizations to developing economies

• Drink beer, Conserve water, Join PHILEAS

• !!! NIEUW bij van SLOUN: MENSA-MENU (slechts 5,75), nieuwe stokbroodjes met heerlijke salades, CLUBSANDWICH en nog veel meer! Vanaf 6 feb.

• ER IS MEER TUSSEN HEMEL EN TENTAMEN. VISJE

• Ter introductie: ROLLING-ROCK & RED STRIPE, 2 halen 1 betalen, Djinn disco, geopend van 21.30 uur tot 03.00 uur, 3 consumpties f5,50

• Vrijdag 27/1 AANRIJDING AUTO-FIETS op Bloemenweg! Kan de jongen die dit zag mij bellen? Miranda 260416

• F100,- BELONING! 3 KAMERS gezocht in het centrum. Geen onderhuur, tel. 254697

• Elke do avond HOEGAARDEN AVOND in FALSTAFF: Hoegaarden f2,50 TORTILLA'S GRATIS! Café Falstaff

• EFM Special Projects zoekt BESTUURSLEDEN. Interesse? Zie EFM-kolom in het Bulletin achterin!!!

• Woensdag 15 februari: eindelijk... STENNIS' VALENTINE'S PARTY in de ORCUS

• TKA 6 TELEFOONKOSTENTELLERS! f45,- p/st. MA-vr 072-330949, weekend 02502-48171

• BANALITAS RIDDERFEEST 9 feb. Aanvang 21.00 uur. Entree f2,50. VERKLEED = gratis

• Bij EPICURUS begint de bouwvak al in Februari. KENNISMAKINGSBORRELS di 7 en 14 febr 21.30 V. Sloun

• Te huur APPARTEMENT (centrum), apr-aug. Ca. f430,- Tel. 210795 Misha

• Wo 15 feb: 't SEMINAR waar Imperator trots op is!!! zie EFM-agenda

• Gezocht 2-KAMERAPP. voor 2 studenten max 750,- incl. p/m 630441 Vraag naar Ben

• Werkgroep INKOM'95: De INKOM zal dit jaar plaats vinden van dinsdag 15 t/m vrijdag 18 augustus 1995!

• Schriftelijke BIJBELCURSUS. Schrijf naar Burg. Wijnandstr 43, 6245 HD Eijsden

• Aan vakantie toe? PAARDRIJDEN op De Pietersberg op dinsdagmiddag, ook voor beginners. (12,50) 043-260185

• Wassen / knippen f25,50 Hairstyling Joop Zambra, St. Jacobstr. 11, Maastricht. Tel. 212088

• GAY CAFÉ ROSÉ: vrij + za 21-02u, zo 19-24u. COC Bogaardenstr 43. Tel. 218337

• F100,- BELONING! 3 KAMERS gezocht in het centrum. Geen onderhuur, tel. 254697

• VOETBAL, VOLLEYBAL, HOCKEY! 'THALLMEN! 12 en 13 april. Inschr. voor 3 maart info: LUSSE tel. 883080

• Elke zo van 15.30 tot 16.30 en elke di en wo van 21.30 tot 22.30 HAPPY HOUR in FALSTAFF: 2 halen, 1 betalen! Café Falstaff

• ER IS MEER TUSSEN HEMEL EN TENTAMEN. VISJE

• SNOOKER CENTRUM MAASTRICHT. Voor studenten overdag kortingen tot 33%. Snooker, Pool, Biljart. Tongerseweg 46. Elke dag open vanaf 13.00u.

• MEESTERLIJK RIDDERLIJK, Banalitas Ridderfeest

• NIEUWE OPENINGSTIJDEN COC: di en wo 14.00-17.00, do 19.00-21.00, vrij koffie-café 14.00-17.00; Bogaardenstraat 43, tel. 218337

• ENGLISH translation and correction. 043-216854

• T.K. Maastricht-Zuid SCHAKELBUNGALOW: kamer, gesloten keuken, toilet, badk., 2 slpkam., inpand. garage, L-tuin met vijver Vr.pr. 218.000 tst 3175

• KAMER te huur: feb-jul 20m2. f425,- Tel. 624865

• T-SHIRTS SWEATERS TEXTIEL - DARPO voor alle bedrukkingen in div. kleuren en maten. Snel, goedkoop en stipte levering! STUDENTEN EXTRA KORTING. 04459-1565

• 14 feb: CERBERUS NACHTZAALVOETBAL. Inschr.: LV&S

• RECHTEN TOETSTRAINING Blok 2:3 Criminaliteit/SPR Erv. Repetitor Begin 14 maart 6 avondbijeenk van 3 uur Kosten f20,- per uur Inl/aanmelden 04407-2540

• De BUBU-PERSONEN-BUS. 9-pers., diesel. 043-256162

• MARKETING-STUDENTEN! Verdien f1000 à f2000 voor een interessant onderzoek, dat je ook nog studiepunten oplevert. Info: Jo Haesen Looiersgr. 14 Tel. 3120

• EFM presenteert: de BUSINESS CHALLENGE ONDERNEMINGSPLAN-COMPETITIE

• 007 is weer iets op het spoor. Voor meer info over het 1e-jaarsfeest der SV Circumflex bel: 635696

• BANALITAS RIDDERFEEST 9 feb. Aanvang 21.00 uur. Entree f2,50. VERKLEED = gratis

• We want you to join PHILEAS. Kom naar de Kennismakingsborrel op 8 feb.

• KAMER te huur Maastricht Centrum studentenhuus-alleen meisjes 325,00 p.mnd all.in 043-436063 antw.app

• SKIËN in de Franse Alpen vanaf f449,- incl. bus, app., 6d-pas en maaltijden. SPORTURA tel. 671337

• ROMEO EN JULIA (emoties op het toneel: invoelen of uitvoeren?) WORKSHOP ALLES IS DRAMA 11-12 feb. Info Silvia: 619104

• Te huur: KAMER vlakbij AZM. f294,- 3.70 bij 5.30m van half feb-juli 618576

• Voorverkoop FEEST 8 feb. SPAANSE SOOS: ma + di van 12-14 Hoofdgebouw

• Te koop: HERENHUIS izgs. Hertogsingel 60c Maastricht. f365.000,- tel 211966

• !! ORCUS NU OOK OPEN OP ZATERDAG. VANAF 21 JAN. ! ALLEEN VOOR STUDENTEN!!!

• ELSA INFO-MIDDAG studeren USA, 17 feb Collegezaal Nieuwenhof 1300-1700

• DE VERSCHIJNING: 10 jaar RITZ 9 feb va 2100 feest op Tragossociëit

• Ook TENNIS, SCHERMEN en BADMINTON op int. sporttoer. 'THALLMEN Info: 883080

• FISCAUSTEN: First organiseert lezing met als thema "Fraus Legis bij dividend-belasting". Wo 15 feb 13.00-15.00u, Statenzaal, Oud Gouvernement

• PARIJS 18-19 feb. Bus, L/O, Lichttour! 99,- 435295

• CES biedt 2 beurzen MBAsemester Indiana University. Economie/rechtenstudenten. Infomiddag 15-2 om 16.30 uur. Witmakersstr. 10 Form: I. Engelen OG k 0219

• We are going to London! Join us! EFM-Imperator/Alfa

• Wel akkoord, geen akkoord REGEERAKKOORD! Steun NSEM, de LSVb van Maastricht. Word lid! f10,- per jaar. Giro 3843114. Bel: 883142

• T.K. ELECTRONISCH ORGEL Wizard 326 f450,- 046-518642

• LUXE WASAUTOMATEN, GASFORNUIZEN, IJSKASTEN, DIEPVRIEZERS. Prijzen v.a. f150 incl. bezorgen, plaatsen + garantie. Tev. reparatie + onderhoud. 045-228582

• Jongens, bedankt! We zien elkaar 8 feb NUCLEUS DURUS

• GEVRAAGD: Student Economie, die Economie I + II bijles wil geven. Bij voorkeur woonachtig in of nabij Venlo. Bel: 077-519989, 14.00-17.00 uur

• Kennismakingsborrel DADIENVILLE 22 feb, 21u A Bientôt

• T.K. STALEN BUREAU's à 70,-, STOELEN à 20,-, lage ARCHIEFKASTEN 2 lades à 75,-, KANTOORTAFELS à 50,-, STOELEN à 15,- 043-217365 vóór 10 uur 's morgens

• 10 feb. 20.30 Lustrum OPEN PODIUM KUMULUS. KOMT ALLEN

• Aantrekkelijk voor studenten en medewerkers!!! MENSA-MENU: stokbrood/soep en fruit, slechts 5,75. Natuurlijk bij VAN SLOUN!!! Vanaf 6 feb.

• Valentijn? PARIJS! 435295

• ONAFHANKELIJK GEMENGD DISPUUT PHILEAS organiseert op 8 feb haar Kennismakingsborrel in Café Printemps, Markt 23. Info Paul (624778), Ingrid (622797)

• MOOIE KAMERS voet Noorderbrug v.a. 350,- incl. Bel Student en Kamer 215913

• PENCAK SILAT Sikap Belanda elke dinsdag in M'richt Olah Raga/zelfverdediging. Bel voor gratis proefles 622359 Norbert

• CAFÉ VAN SLOUN, daar is altijd wat te doen en te regelen. Voor alle DISPUUTSACTIVITEITEN. Tel 216664

• Psychiatrie in de tropen 8 feb. 1330-1600 Blauwe Zaal LUXE OF NOODZAAK?

• Studenten ALG. ECONOMIE! Til de discussie over vliegveld Beek en de daarmee verbonden werkgelegenheid naar een hoger niveau. Info: Jo Haesen T. 3120

• Nog altijd aan 't klooiën? 2 student. Infomanagement geven les in WP5.1 + 6.0 tegen studententarieff! Ook hulp/advies bij maken rapporten! Info: 045-244530

• WONINGRUIL Aangeb. MAASTR. zelfst. 3-k.won. Ze verd. in bewonersver. nabij AZL. Gevr. AMSTERDAM zelfst. 3 à 4-k.won. voorkeur Centr. 043-618491

• Gezocht student(e) geneeskunde met belangstelling voor de Gynaecologie om mee te werken aan een onderzoeksproject. Erik van Beek, tel. 670618

• Bedr. Hockey Z.L. zoekt sportieve dames. Woensdag-avond, 1x per 2 weken. Gezelligheid en sportiviteit staan voorop. Bel: A. Grol 046-377899

• Stg Doorman zkt MEDEW (v) voor verz soc progr v Jap studentes. Zin in uitstapje m 50 st; soll br voor 8 febr Condéstr 3. Info 438341 Theo

• Do 9 feb RITZ-LUSTRUMFEEST op Kastanjelaan 66 met Basic Blue va 2100 uur

• VERHUIZEN TE DUUR? Kruip bij BUBU achter het stuur! 043-256162. Ook verkoop/verhuur van verhuisdozen

• F.I.S. 2.2. nog steeds niet gehaald?! Bel B.M.B. BIJLESBURO. Goedkoop en doeltreffend! Tel: 210395

• KAMER te huur in centrum vanaf 26 feb tot 27 mei. Evt verlenging. Tel. 043-436799

• MHD EPICURUS zoekt BOUWVAKKERS. Interesse? Bel Onno 254020 of Frank 252879

• FIRST-leden opgelet... we gaan weer borrelen! Di 14 feb 17.00 in Van Sloun

• Elke zondag 10.00 uur gemeente van christenen. 't Atrium, Aureliushof 160 met bus 5 Ingang achterkant

• Vanaf 6 mrt. CURSUS KIJKEN N. TONEEL. 5 lessen en 5x theater. Stud.: f85,- Overigen: f125,- Bel Patricia: 436190

• Drs., native speaker, beëdigd vertaler, voor VERTAALWERK ENGELS, tel. 030-522695, fax 030-541369

• PAARDRIJDEN??! Met korting! Nieuwe manege, dus word lid van LES CHEVALIERS! Marieke 254851

• ELSA INFO-MIDDAG studeren USA, 17 feb Collegezaal Nieuwenhof 1300-1700

• VANAF 21 JANUARI, ORCUS IEDERE ZATERDAG OPEN VOOR STUDENTEN. GEOPEND VANAF 21.00!!!!

• Sociëit XAVIERA voor feesten en borrels. Bij ons is alles mogelijk. Info: Helmer 043-257231 (antw. app.)

• KAMERS TE HUUR in centrum e.o. Ook rondom AZM. Vanaf f300,- incl. Wekelijks nieuwe kamers. Student en Kamer o.g. 043-215913 (ma t/m do 18.00-19.30)

• Kennismakingsborrel DADIENVILLE 22 feb, 21u A Bientôt

• RECHTEN TOETSTRAINING Blok 3:3 Verbintenisrecht Ervar. Repetitor Begin 6 maart 6 bijeenkomsten van 3 uur Kosten f20,- per uur Inl/aanmelden 04407-2540

• Schrijf je in voor de BUSINESS CHALLENGE: vóór ma 6 feb 15.00

• Ter introductie: ROLLING-ROCK & RED STRIPE, 2 halen 1 betalen, Djinn disco, geopend van 21.30 uur tot 03.00 uur, 3 consumpties f5,50

• STENNIS presenteert WOENSDAG 15 FEBRUARI: VALENTINE'S PARTY!!

• MARKETING-STUDENTEN! Verdien f1000 à f2000 voor een interessant onderzoek, dat je ook nog studiepunten oplevert. Info: Jo Haesen Looiersgr. 14 Tel. 3120

• Gez. STUD. BERICHTG./ACC. MIN.NIVO=HEAO voor zelfst. baan op BONAIRE. Info: Ladrak 212722

• KAMER te huur in Wyck, mrt-juni, f400,- Tel. 258378, Ellen na 18.00 uur

• TKA 6 TELEFOONKOSTENTELLERS! f45,- p/st. MA-vr 072-330949, weekend 02502-48171

• Werkgroep INKOM'95: De INKOM zal dit jaar plaats vinden van dinsdag 15 t/m vrijdag 18 augustus 1995!

• Wo 15 feb: 't SEMINAR waar Imperator trots op is!!! zie EFM-agenda

• BIER, BAGGER & BARRY WHITE. Maak kennis met MHD EPICURUS op di 7 & 14 febr. 2130 Van Sloun

• Voor onderzoek gevraagd: GEBRUIKTE BH's. Sturen naar: Wouter G., Heugemerweg 13/2 Maastricht

• BANALITAS RIDDERFEEST 9 feb. Aanvang 21.00 uur. Entree f2,50. VERKLEED = gratis

• Voor info over de BUSINESS CHALLENGE. EFM of stand in hal TS, t/m ma: 12.30 tot 13.30

• Nog één keer dan: Nucleus-Durus-Spaanse Sociëit-Band: Oliver-8-feb-Cappucijnengang 6-FEEST!!!!

• Psychiatrie in de tropen 8 feb. 1330-1600 Blauwe Zaal LUXE OF NOODZAAK?

• Wo 15 feb: 't SEMINAR waar Imperator trots op is!!! zie EFM-agenda

• DE VERSCHIJNING: 10 jaar RITZ feest met Basic Blue op 9 feb Tragossociëit

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg
Uitgave van de Stichting Observant
Verschijnt wekelijks

Redactieadres
Keizer Karelplein 10
(begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon 043-883125
883125, 883128
Fax: 043-256909

Stichtingsbestuur
Gerard Majoor, Jelt
Wintgens, Ton de
Goeij, Jan Muyltjens
Gie van den Broek

Redactieraad
Han Aarts, Solange
Daenen, Paul
Galestin, Ton
Hameleers, Gerard
Hensen, Peter
Janssen, Ine Kupper
Tom Mulder, Tom
van Veen, Peter
Winkels

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Riki Janssen
Wim Ortjens

Redactie-assistenten
Marlies In de Braek
Gerald Bouwels

Aan dit nummer
werken verder me
Eugène Baak, Judith
Kuijk, Jules Dister,
Marcia Luyten, Nel
Tutkey (foto's)

Opmaak
Erik van Ballegoij

Druk
Limburgs Dagblad
Heerlen

Mededelingen
Voor het inleveren
van medelingen zie
aanhef op
mededelingenpagina

Advertenties
Marlies In de Braek
Tarieven op
aanvraag
verkrijgbaar
(Voor Paarltjes zie
elders op deze
pagina)

Abonnementen
Leden van de
universitaire
gemeenschap
ontvangen het blad
gratis.
Afgestudeerden en
andere
belangstellenden
kunnen zich
abonneren voor
f 36,- per jaar.

HOP
Observant is
aangesloten bij het
Hoger Onderwijs
Persbureau

Stichting
Observant
Niets uit deze
uitgave mag zonder
voorafgaande
schriftelijke
toestemming van de
hoofdredacteur
geheel of
gedeeltelijk worden
overgenomen.

Na de publieke omroep is nu RTL aan de beurt

TV-spotjes succesvol, voorjaarscampagne begonnen

De tv-spotjes van de RL leveren veel meer reacties op dan krantenadvertenties. En adverteren in Limburgse kranten heeft hoegenaamd geen zin. Dat blijkt uit een evaluatie van de campagne die vorig najaar op de televisie gevoerd is. Het uitvoerende reclamebureau concludeert dat de campagne een succes is. Bij de RL zelf wacht men liever af of er zich ook daadwerkelijk meer studenten aanmelden.

De spotjes waren bedoeld om scholieren en andere belangstellenden naar de voorlichtingsdagen van de verschillende faculteiten te krijgen. Dat is gelukt, schrijft het Amstelveense reclamebureau Blank Knispel en Partners (BK&P) in een voorlopig evaluatierapport van de campagne. De vergelijking met het najaar van de jaren 1992 en '93 valt gunstig uit. De belangstelling voor de voorlichtingsdagen was nu 21% hoger. Vooral geneeskunde is voor die stijging verantwoordelijk, maar ook de anderen scoorden beter. Alleen voor economie was de animo minder.

Vergeleken met de wervingscampagne in het najaar van '93, die via de landelijke en regionale pers werd gevoerd, is de respons verdrievoudigd. Toen reageerden bijna vierhonderd belangstellenden op de advertenties, nu waren het er bijna twealfhonderd. Het concept voor de campagne was nieuw, de RL had voor Nederland letterlijk de primeur, meldt het reclamebureau. Het ging hier om *direct response* tv, oftewel DRTV, waarbij in het spotje wordt opgeroepen om een 06-nummer te bellen. Wie dat deed kon vervolgens naam en adres opgeven, waarna toezending van informatie-materiaal en een uitnodiging voor de voorlichtingsdagen volgden. De spotjes zijn allemaal via de publieke netten, Nederland 1, 2 en 3, uitgezonden. Dit als gevolg van een speciale hoge korting (45%) op de STER-tarieven omdat men daar ervaring wilde opdoen met *direct response* commercials.

In eerste instantie zijn twee verschillende filmpjes gebruikt. De reacties daarop liepen niet veel uiteen. Omdat vertoning op bepaalde tijdstippen echter heel weinig resultaat opleverde is tussentijds besloten om enkele uitzendingen te schrappen, met name die in het weekend. "Scholieren hebben waarschijnlijk het idee dat er dan toch niemand de telefoon opneemt bij een universiteit", zegt Dick Kruisman van BK&P. Het geld dat werd uitgespaard is ingezet in een ultrakort extra spotje waarin alleen een coureur werd getoond en een stem opriep tot het bellen van het 06-nummer. Op die manier was het mogelijk de uitzendfrequentie te verhogen, iets wat volgens Kruisman de respons doet stijgen. De meeste van de in totaal 78 uitzendingen vonden overdags plaats, hoofdzakelijk omdat dat goedkoop is. Een enkele spot die op *prime time* te zien was, leverde weliswaar meer reacties op, maar kostte navenant meer.

Missers

Probleemloos is de campagne overigens niet verlopen. Zo kwam het ettelijke keren voor dat de telefoon zo roodgloeiend stond dat vele bellers afhaakten. De bezetting van de 06-lijnen was afgestemd op de verwachting van respons; na elk spotje zaten in Weeze, bij een speciaal ingehuurd 'tele-

marketing'-bureau, vijf telefonisten klaar. Gemiddeld reageerden er vijftien mensen per uitzending. Als er dan enige honderden bellers staan te dringen loopt het mis, erkent Kruisman. Mensen die er niet doorheen komen geven het op een bepaald moment op. Zoiets levert honderden missers op. Op een avond in september '94 zijn er meer dan driehonderd geteld. In de nieuwe campagne die per 1 februari is begonnen is daarom nu speciale *voice-response* apparatuur ingeschakeld. Als de bemande lijnen volzitten worden er twee automatische lijnen aangekoppeld waarop men een telefoonnummer kan opgeven, zodat er meteen terug kan worden gebeld.

Gemiste kansen zijn er ook geweest als gevolg van een krakkemikkige organisatie. Zo waren de studiegidsen van cultuur- en wetenschapsstudies en economie niet op tijd klaar. Die moesten dus nagezonden worden, iets wat niet bijdraagt aan een efficiënt imago van de RL, heet het droogjes in de conclusies van het rapport. Maar ook BK&P en zijn onderaannemers blijven niet buiten schot. Het bedrijfje dat voor de gegevensver-

werking en verzending van informatiepakketten was ingehuurd, heeft op een bepaald moment dagenlang stil gezeten. De reden: gebrek aan RL-briefpapier. Onduidelijk is nog steeds of dat gehannes er de oorzaak van is geweest dat sommige scholieren hun informatiepakketten en uitnodigingen voor een open dag pas kregen nadat die open dag al had plaatsgevonden.

Studiebeurs

De tv-spotjes mogen een hoop respons opleveren, alleen zaligmakend zijn ze niet. Uit metingen naar de effectiviteit van de commercials in vergelijking met de andere manieren waarop de RL in het afgelopen najaar naar buiten is getreden, blijkt dat de tv op de tweede plaats komt. De studiebeurs in Den Haag tekent voor de meeste reacties, bijna een kwart. Dan volgen de spotjes met twintig procent. Ook zinnig (en vooral goedkoop) blijken de kaartjes die bij schoolbezoeken worden achtergelaten en die de vwo-leerlingen vervolgens ingevuld kunnen opsturen. Zij zijn verant-

woordelijk voor bijna 14 procent. Opvallende uitkomst van het onderzoek is de geringe respons op krantenadvertenties. Zowel de RL als afzonderlijke faculteiten hebben die geplaatst. Boven een paar luttele procenten van het totaal komt de respons nooit uit. Relatief gunstig is de Volkskrant, ronduit zinloos zijn advertenties in de Limburgse kranten. Daarop reageren per plaatsing (halve pagina's!) letterlijk niet meer dan twee of drie mensen.

De wervingsadvertenties van gezondheidswetenschappen en milieu-gezondheidskunde in de Groene Amsterdammer hadden ook maar beter achterwege kunnen blijven. Net als die van kennistechnologie in Limburgse schoolkranten en gespecialiseerde media als de Automatiseringsgids. De respons daarop was nul. Anders dan velen gehoopt hadden blijkt uit het rapport dat de RL nog altijd overwegend regionaal aantrekkingskracht uitoefent. Limburg, Brabant en Gelderland leverden de meeste belangstellenden, 56 procent. Zuid- en Noord-Holland tezamen voorzien vervolgens in bijna 25% van het geheel, de rest van het land blijft ver achter.

Inmiddels is het tweede deel van de campagne, die gericht is op de voorlichtingsdagen in het voorjaar, zojuist

van start gegaan. Deze keer niet bij de publieke omroep maar op RTL 4 en RTL 5. "Die kwamen nu ook met een kortingsaanbieding", verklaart Kruisman van BK&P. Het gaat hoofdzakelijk om 'tweelingspotjes': eerst een langere commercial, dan even later, in hetzelfde reclameblok, een kort herhaalspotje. De eerste uitzending leverde al meteen 44 telefoontjes op, vertelt Kruisman. "Maar dat kan ook aan de watersnood liggen. Iedereen zit nu voor de tv".

Of zijn bureau volgend jaar weer met de RL in zee gaat is de vraag. Kruisman vindt dat de positieve resultaten bijna geen andere conclusie toelaten, maar bij de faculteiten is het enthousiasme minder. Gezondheidswetenschappen bijvoorbeeld heeft het Haagse bureau Bovaco, dat voor haar al langer advertenties verzorgt, gevraagd een grote campagne te bedenken. De faculteit vindt BK&P te duur. Ook bij economie heerst scepsis. De televisiecampagne heeft wel meer respons opgeleverd dan de krantenadvertenties, maar ook weer niet zo héél veel meer, vindt men daar. En zeker niet zoveel als het bureau had voorgespiegeld. Afgewacht wordt nu of de daadwerkelijke inschrijving van studenten mee- of tegen zal vallen.

Wammes Bos

Op sommige punten kunnen de beste universiteiten nog iets van ons leren.

Advertenties in kranten blijken mindereffectief

Economie: misschien avondonderwijs vanwege OV-weekkaart

Moeten de tijden van onderwijsgroepen en colleges aangepast worden aan de nieuwe OV-kaarten van de studenten? De raad van de economische faculteit vindt dat dat op zijn minst overwogen moet worden. Vorige week werd er tijdens de raadsvergadering melding gemaakt van problemen aan het begin en het eind van de week. Studenten met een OV-weekkaart, de overgrote meerderheid, zouden maandag later komen en vrijdag eerder weggaan om op die manier nog gebruik te kunnen maken van hun kaart. Hoe groot overigens het verzuim is, kon het faculteitsbestuur niet zeggen. Zelfs niet of het wel groot is. Los daarvan liet het bestuur weten dat het er sowieso weinig voor voelt om het onderwijsprogramma van twee dagdelen, maandagmorgen

en vrijdagmiddag, te beroven. In de raad rees enig gemor over dit standpunt. Of de faculteit niet wat flexibeler kon zijn. De studenten hebben immers geen schuld aan die idiote maatregel om de OV-kaart in tweeën te splitsen. "Verleng onze bedrijfstijd maar, dat doen ze in het bedrijfsleven ook. Voer maar avondonderwijs in. Ik ben best bereid dan les te geven", meldde dr. P. Keizer. Ook de studentenfractie toonde zich hier voorstander van. "Anders kunnen we zeven weken achter elkaar niet naar huis", klonk het mismoedig. Het bestuur is bereid een en ander nog eens te overwegen, ofschoon het ook wel oren had naar de opmerking van een raadslid dat vond dat je niet de ene rare regeling op de andere moet stapelen.

Wammes Bos

Ongelijke maatstaven bij beoordeling economische scripties

Worden er bij de vakgroep algemene economie hogere cijfers voor afstudeerscripties gegeven dan bij de vakgroep managementwetenschappen?

Geruchten hierover waren in oktober vorig jaar aanleiding voor een onderzoek. De onderwijs- en examencommissie van de economische faculteit vergeleek de cijfers van afstudeerscripties uit alle vakgroepen. Algemene economie-studenten kregen de hoogste cijfers. Zij haalden gemiddeld een 7,66 voor hun scriptie. Managementwetenschappers daarentegen scoorden met een gemiddelde van 7,27 het laagste.

De oorzaak van het verschil is tot nu toe onbekend. Volgens Harm Borrie, student-lid van de faculteitsraad, zou de oorzaak kunnen liggen in de grote hoeveelheid afstudeerders bij de vakgroep managementwetenschappen: "Bij managementwetenschappen, waar marketing en organisatie onder vallen, zijn scripties meer hamerstukken, vermoed ik. Er zijn niet zoveel studenten die algemene economie doen. Daar worden kleine onderwijsgroepen door dezelfde docent begeleid. Er hangt daar een 'ons kent ons'-sfeertje." Jürgen Backhaus, voormalig voorzitter van de vakgroep algemene economie beaamt dit: "Wij hebben minder studenten. Daardoor kunnen we aan de individuele student meer aandacht besteden." Licht verontwaardigd ontkent Backhaus dat zijn vakgroep milder zou zijn als het gaat om het toekennen van scriptie-cijfers. "Wij beoordelen scripties zoals dat in Nederland gebruikelijk is. Een tien wordt bijna nooit gegeven, een ne-

gen is voor een zéér goede prestatie en een acht voor een goede prestatie." Bovendien heeft het geen zin om hoge cijfers te geven voor scripties die dat eigenlijk niet waard zijn, meent Backhaus: "Afgestudeerden moeten ook aan een baan komen, dan zijn het niet de cijfers die tellen, maar de prestaties."

Ook bij de vakgroep managementwetenschappen, waar de laagste cijfers gegeven worden, is men overtuigd van de objectiviteit waarmee die cijfers worden toegekend. Arjen Van Witteloostuijn, lid van de vakgroep managementwetenschappen en portefeuillehouder onderwijs in het faculteitsbestuur: "Er is een zogenaamde scriptiewijzer, waarin wordt aangegeven waar een eindschrijftie aan moet voldoen. Het is aan de docent om te toetsen of een scriptie aan die eisen voldoet. Dat is natuurlijk altijd in zekere mate subjectief. Maar er wordt tevens gewerkt met een eerste en tweede begeleider. De eerste begeleider kijkt de scriptie in eerste instantie na en beslist wanneer de scriptie af is. Dan bekijkt de tweede begeleider de scriptie. Samen komen zij vervolgens tot een punt." Van Witteloostuijn heeft niet het idee dat de docenten bij managementwetenschappen extra streng zijn, maar zeker weten doet hij dat niet. "Een manier om dat te onderzoeken is om scripties na te kijken die door begeleiders uit twee verschillende vakgroepen zijn nagekeken." Binnenkort start er ook een onderzoek naar de resultaten die studenten van de vakgroepen halen voor hun blokken. Wellicht zal dan blijken of het verschil tussen Algemene Economie en Managementwetenschappen op toeval berust.

Judith Kuijk.

Kwaliteit is en blijft het selectie criterium

Hebben vrouwelijke onderzoekers net zo veel kans als hun mannelijke collega's om lid te worden van een onderzoekschool? Of zijn de toelatingseisen zo scherp en weinig flexibel geformuleerd dat vrouwen, die immers vaker in deeltijd werken, buiten de boot vallen?

Het was de Emancipatiecommissie van de Rijksuniversiteit Limburg die vlak voor Kerstmis in een brief de vrouw-vriendelijkheid van de (beoogde) onderzoekscholen in twijfel trok. Aanleiding voor het bezorgde schrijven aan het college van bestuur en de universiteitsraad was de erkenningsaanvraag van de onderzoekschool Experimentele Psychopathologie. Daarin wordt onder het kopje 'Selectiecriteria' uitgelegd dat een (toekomstig) lid van de school kwaliteit moet leveren; concreet betekent dit dat hij in vijf jaar door het begeleiden van promovendi, het binnenhalen van tweede- en derde geldstroomprojecten en publicaties tweeënzeventig punten moet halen. Lukt dat niet, dan wordt de betrokkene niet toegelaten of vervalt het lidmaatschap. Tot dusver was er voor de emancipatiecommissie niets aan de hand. Ook zij, zo schrijft ze in haar brief, vindt "kwaliteit een belangrijk selectie criterium". Weinig begrip was er echter voor de passage waarin staat dat de norm van tweeënzeventig punten ook voor deeltijders geldt. Deze regel verkleint de kansen van deeltijders (en dat zijn vooral nog vrouwen volgens de commissie) om deel te nemen aan de onderzoekschool.

Inmiddels heeft de beoogd directeur van EPP, prof. dr. Marcel van den Hout, in een brief aan het college van bestuur laten dat EPP deze norm uitsluitend hanteert "om kwaliteit en uitsluitend kwaliteit te garanderen" en zeker niet om welke groep dan ook te benadelen. Sterker nog, Van den Hout denkt dat dergelijke objectieve maatstaven alleen maar in het voordeel van vrouwen werken. "Wij laten mensen toe op basis van kwaliteit, en niet op basis van geslacht, titel, vlotte babbels

en leuke lachjes. Hierdoor kunnen wij iedere neiging tot seksisme meteen onderdrukken." Dat mensen met een kleinere onderzoeksaanstelling het moeilijker zullen hebben, geeft de beoogd directeur meteen toe. Maar een struikelblok zal de norm niet zijn, vindt ook zijn collega dr. Anita Jansen, lid van de vakgroep differentiële en experimentele psychologie en tevens van de onderzoekschool. "Als je een beetje doorwerkt, lukt het wel in een halve baan. Red je het niet, dan ben je hoogstwaarschijnlijk niet gekwalificeerd genoeg." Inderdaad, beoogt ook dr. Susanne Bögels, sinds kort lid van de vakgroep, maar nog niet toegelaten tot EPP: "De eisen zijn niet te streng of te hoog. Ik zie het als het minimum dat je van een deelnemer mag verwachten. Ik ben net bezig op het onderzoeksterrein van EPP, maar ik denk toch minder dan vijf jaar nodig te hebben om aan deze doelstelling te voldoen."

Gezichtsbedrog

De zorgen van de emancipatiecommissie beperkten zich echter niet tot EPP. Hoe zit het bij de andere (nog niet erkende) onderzoekscholen, vroeg zij zich in diezelfde brief aan het college af. Houden die er ook selectiecriteria op na die vrouwonvriendelijk kunnen uitpakken? Het college van bestuur heeft beloofd dit in de nabije toekomst uit te zoeken.

Een klein onderzoekje van Observant wijst uit dat daar op het eerste gezicht geen sprake is. Maar dat kan gezichtsbedrog zijn. De normen die Care (een samenwerking tussen geneeskunde en gezondheidswetenschappen), Meteor (economie) en WTMC (cultuurwetenschappen) opsommen zijn namelijk heel wat minder expliciet en gedetailleerd dan die van EPP. Zo vraagt Care van de leden dat zij gepromoveerd zijn, promovendi kunnen begeleiden, "regelmatig" in nationale en internationale wetenschappelijke bladen publiceren en bovendien in staat zijn tweede- en derde geldstroomprojecten binnen te halen. Explicietier van de beoogd wetenschappelijk directeur van Care, prof. dr. André Knottnerus, niet zijn: "Wij stellen wel eisen, maar die kunnen we niet met een simpel, kil rekensomme-

tje vaststellen. Het lijkt vaag, maar onze leden moeten gewoon goed binnen het wetenschappelijk forum aanwezig zijn." En wat deeltijders betreft, die zijn van harte welkom en hoeven natuurlijk niet eenzelfde produktie aan publikaties te leveren als collega's met een grotere onderzoeksaanstelling.

Eenzelfde verhaal is ook bij WTMC te horen: ook hier blijft de rekenmachine in de la en ook hier wordt van deeltijders verwacht dat ze wel dezelfde kwaliteit leveren als hun voltijdse collega's, maar niet dezelfde kwantiteit. Wel zit er een minimum aan deeltijd; één dag in de week moet men aan het onderzoek voor de onderzoekschool kunnen wijden. Bij Meteor lijkt men wat strenger. Hier moet een lid toch minstens vijftig procent van zijn onderzoekstijd in de onderzoekschool stoppen. Verder moet iedere 'fellow' minimaal in vier jaar zes artikelen in gerenommeerde tijdschriften publiceren. In bijzondere gevallen, bijvoorbeeld wanneer men-

sen een kleine onderzoeksaanstelling hebben, kan het bestuur hiervan afwijken.

Verdunning

Werken in deeltijd? Waarom niet, luidt de reactie van de beheerder van de reeds erkende onderzoekschool Carim (geneeskunde), mr. Rob van der Zander. "Wij hebben alleen mensen die in deeltijd werken. De een doet ook nog elders onderzoek, anderen hebben onderwijsverplichtingen of zijn specialist in het ziekenhuis." Geen van allen bezit een nette opsomming van de door de Carim gestelde eisen voor deelname. Die is er namelijk niet. Er is wel iets wat daar op lijkt, door het bestuur opgesteld, maar dat is niet openbaar, legt Van der Zander uit. "Wij denken niet in getallen. Het is geen optelsommetje. Bovendien beoordelen wij geen individuen, maar deelprogramma's. De bijdrage daaruit mag niet tot een verdunning van de totale wetenschappelijke output

leiden."

De andere al erkende onderzoekschool waarin de RL een dikke vinger in de pap heeft, Menu, heeft de selectiecriteria wel op papier staan. Maar ook deze zijn weinig verrassend en ook weinig expliciet: men moet gepromoveerd zijn, promovendi kunnen begeleiden, projecten uit de tweede- en derde geldstroom kunnen verwerven en met enige regelmaat in internationaal gerenommeerde tijdschriften publiceren. "Geen harde criteria", vindt prof. dr. Wim Saris, lid van de directie van Menu. "Het werkt toch niet als je zegt dat mensen zoveel publikaties in zoveel jaar moeten hebben. Wie een kleine aanstelling heeft, zal minder schrijven. Wie net een onderzoekslijn aan het opzetten is, zal minder publiceren. Die wordt er niet meteen uitgeflikkerd. Mensen moeten de kans krijgen. Het gaat er daarom ook meer om wat een groep presteert dan een individu."

Riki Janssen

'Studeerbaarheid komt in vizier'

Verhoging van het collegegeld is alleen gerechtvaardigd als studenten er op kunnen rekenen dat het onderwijs goed in elkaar zit, vindt de Tweede Kamer. In ruil voor de 500 gulden biedt minister Ritzen de Kamer een ambitieus plan om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

"Studeerbaarheid komt nu in het vizier van de opleidingen", sprak minister Ritzen vorige week hoopvol bij de presentatie van het kabinetsbesluit over het collegegeld. Al jarenlang probeert hij de universiteiten en hogescholen er van te overtuigen dat het onderwijs beter kan. Met weinig succes; vooral op de universiteiten komen nog hemeltergende situaties voor. Ditmaal wenkt een hoopvoller perspectief, al blijft de vraag in hoeverre bestuurders en docenten zich werkelijk voor een beter onderwijs willen inzetten. Is Ritzen's jongste kwaliteits-offensief niet vooral een poging om studenten en politici tevreden te stellen?

Voor de buitenwereld lijkt het 'werk-

programma kwaliteit en studeerbaarheid' in elk geval heel wat. De verenigingen van universiteiten (VSNU) en hogescholen (Hbo-Raad) hebben er hun handtekening onder gezet, naast die van minister Ritzen de studentenorganisaties LSVb en ISO. De voorzitters van VSNU, Hbo-Raad, LSVb en ISO hebben zitting in een stuurgroep die voor de zomer met een uitgewerkt plan komt om het onderwijs studeerbaar te maken. Daarbij gelden de maatstaven van de commissie Wijnen, die eind 1992 een boekje met tips voor beter onderwijs uitbracht. Centraal staat "een betere dienstverlening aan de student". De stuurgroep staat onder leiding van Ritzen zelf, wat aangeeft welk belang de minister er aan hecht.

Elke universiteit en hogeschool moet een plan voor kwaliteitsmanagement opstellen, vermeldt het werkprogramma. Dat plan moet onder meer aangeven hoe docenten getoetst worden op hun didactische kwaliteiten. Zonder een dergelijk plan kan een instelling

geen geld krijgen uit het potje van 500 miljoen gulden dat is bestemd voor de herstructurering van het hoger onderwijs.

Onderzocht wordt of er onderwijscontracten kunnen worden ingevoerd. Daarin verplichten de studenten en de universiteit/hogeschool zich tot een bepaalde inspanning. Ook kunnen sancties worden vastgelegd, zoals een boete voor de instelling waar het onderwijs niet deugt. Studenten moeten harder gaan werken, zei Ritzen vorige week. Een andere opzet van het onderwijs kan daar bij helpen. Elke hogeschool en universiteit krijgt een auditorenregeling. Studenten die geen recht meer hebben op studietoelanning, kunnen hieruit een bijdrage krijgen om af te studeren. De universiteiten en hogescholen gaan na of zij traditionele vormen van onderwijs, zoals het hoorcollege, kunnen vervangen door modernere. Daarbij wordt gedacht aan onderwijs via de computer.

HOP, Pieter Evelein

Eenhoorns

Op het moment dat Limburg weer half onder water staat, de aanhoudende regen en wind zelfs het ramptoerisme bederven, en je er beter maar niet aan moet denken hoe ooit alle huizen weer bewoonbaar, alle weiden weer gifslib-vrij, en die trieste paradijsen op kerstversieringen uit de bomen en struiken gekregen moeten worden, lijkt het me tijd voor wat escapisme. Naar een wereld ver weg van deze modderige, grauwe bened. Nee, dit stukje zal niet gaan over tropische eilanden en temperaturen. Ik wil u vertellen over streken die net iets minder voor de hand liggen als fantasie toevluchtsoord, maar, veilig vanuit de leunstoel, des te meer wonderlijks te bieden hebben. Een tijdje geleden heb ik een boek gekregen via welk ik mij nu van tijd tot tijd verplaats naar streken, waar de meest fantastische, mij tot nu toe onbekende verschijnselen blijken voor te komen.

Stel u voor, een landschap, onmetelijk wit en licht, doorsneden met zwarte strepen in geometrische patronen, voorbijrijvende kristallen bergen, fonkelend in de zon. Een zon die een stukje boven de horizon staat, en daar, ononderbroken door zotets gewoons als een 'nacht', cirkelbewegingen parallel aan die horizon maakt. In die witte vlakten gebeuren soms bizarre dingen met het schatten van afstand en omvang van afstekende vormen. Ik las van een man die bezig was een beschrijving van het landschap te maken. Hij beschreef een eiland waarop zich een rotsachtig voorgebergte bevond, met twee ongewoon symmetrische dalgletsjers. Hij had zijn beschrijving bijna voltooid, toen hij er achter kwam dat hij niet naar een eiland, maar naar een walrus had zitten kijken. (Deze passage heb ik twee keer moeten lezen) Een andere poolreiziger beschreef hoe hij eens een uur lang een beer had beslopen, voor hij zich realiseerde dat zijn beer een marmotje was. Dit land haalt vreemde geintjes uit met de waarneming. Zo schijnen er ook zeer veel, ongewoon beldere

luchtspiegelingen voor te komen. In de tijd van de ontdekkingsreizen leidde dit meermalen tot het tekenen van kaarten, met complete kusten en eilanden, die daarna nooit weer gezien werden. Het is eigenlijk niet zo vreemd dat in het verleden aan deze streken rond de noordpool mythische, toverachtige eigenschappen werden toegedicht. De angst hiervoor kon zelfs de meest onverschrokken zeevaarders te veel worden. Een zestiende-eeuwse Deen, die voor zijn koning verloren nederzettingen op Groenland moest gaan opzoeken, trotseerde weken van storm, ijs en sneeuw, voor hij de kust van zijn reisdoel ontwaarde. Bij een opgeklaarde hemel, en met een stevige storm in de rug, zette hij koers naar die duidelijk in zicht liggende rotsen. Uren en uren, de hele dag bleef hij met hoge snelheid varen, maar de kust kwam maar niet dichterbij. Die indruk was zo sterk, dat hij er van overtuigd raakte dat zijn schip werd vastgehouden door onzichtbare, magnetische krachten onder water. In doodsangst keerde hij het schip, en voer zo snel hij kon terug naar Denemarken.

Overigens zijn het niet alleen 16e eeuwers die last hebben van bijgelovige paniek. Niet zo lang geleden raapte een bioloog, tijdens een tocht door de eindeloze ijsvlakten, het schouderblad van een skelet van een karihoe op. Hij draaide het om en werd ineens aangestaard door een tiental in het been uitgebouwen gezichten, met de meest afzichtelijke gezichtsuitdrukkingen en wijdogengesperde, schreeuwende monden. Een overblijfsel van de Dorsetcultuur, van ver voor de Eskimo's, die vooral bekend schijnt te zijn vanwege haar onbegrepen sinistere en gruwelijke kunst. De man heeft na het vinden van zijn archeologische schat nachtenlang slecht geslapen.

Prachtige verhalen vind ik dat; en dan heb ik het nog niet eens gehad over de talloze fascinerende beschrijvingen van beroemdere fenomenen, zoals het noorderlicht, de ijsberen, de

tijdsbergen.

Alleen nog die eenhoorn. Anders dan u wellicht dacht bestaat die wel degelijk! Alleen is het geen paard, zoals mij altijd wijsgemaakt is, maar een narwal. Dat is, weet ik nu, een walvisachtige van ongeveer 5 meter, met een enkele, rechte, meterslange stootand. Het waren deze spiraalvormig gegroefde tanden, waarvan er in de 16e eeuw ongeveer vijftig in heel Europa te vinden waren, veelal in stukjes verkocht als talisman, die beschermde tegen de pest, moordaanslagen en andere duistere gevaren. Als boorn van de eenhoorn waren ze in de middeleeuwen twintig keer hun gewicht in goud waard, maar slechts enkelen wisten waar ze te vinden waren. Degenen die hun leven in de ijszeeën riskeerden kenden noch de verhalen over eenhoorns noch de uiteindelijke waarde van die tanden, en degenen die er fortuinen aan besteedden, hoorden nooit van het bestaan van de narwal. De eenhoorns zwemmen in grote aantallen door de poolzeeën. Armchair adventures; in het boek ben ik nog maar halverwege.

Irma van der Ploeg

Geen snelle babbel, maar veel geduld, respect en beleefdheid

"Vlak na onze aankomst werden we uitgenodigd voor een zakenbanket. Er kwam een hoge pief binnen en meteen stond iedereen op en applaudiseerde. Wij keken elkaar even aarzelend aan, stonden toen ook maar op en klapten mee."

Begin november komen ze met tweeëntwintig mensen in het koude Beijing aan. Maastrichtse studenten economie die de Chinese markt gaan verkennen voor het Nederlandse bedrijfsleven. Pak en stropdas in het koffer, de tweetalige visitekaartjes bij de hand, een gids die als puntje bij paaltje komt nauwelijks Engels spreekt en de "Lonely Planet Survival Kit" voor noodgevallen.

Acht maanden lang zijn ze bezig geweest hun studiereis te organiseren, het land te bestuderen en bedrijven te benaderen. Al snel bleek dat je uitgenodigd moet worden wil je China met een horde studenten binnenkomen. Een Chinees instituut werd toen als contactpersoon in de arm genomen, om zowel het verblijf als de bedrijvenbezoeken te regelen. In Maastricht werd het studententeam door meneer Hu, een Chinees, bijgestaan; hij bracht hen de eerste culturele codes bij. Deze bleken in alle mogelijke situaties onmisbaar. Al bij de binnenkomst in een onderneming: nog voor de handen worden geschild, steken Chinese managers hun business-card uit. De studenten klemmen in aller ijl mappen en tassen tussen de benen en zoeken in één van hun zakken het eigen visitekaartje. Eenmaal gevonden buigen ze een beetje voorover, zakken door de knieën (want die Chinezen zijn kléin!) en overhandigen met twee handen het kaartje. "En met de Engelse tekstkant naar boven, want je beledigt ze als je veronderstelt dat ze geen Engels spreken." Dan draaien ze zelf de Chinese tekst naar boven om te begrijpen wat er staat.

Rotklusje

"Natuurlijk is een bezoek van twee uur aan één bedrijf erg kort, maar je moet dan afstappen van diepgang in je onderzoek", zegt één van de deelnemers, Bertram van Zwol. "Waar het om gaat is het in kaart brengen van de basale markt- en bedrijfsstructuren." De studiegroep is verdeeld in vier vakgebieden: financiering, organisatie, marketing en accounting, die afzonderlijk onderzoek deden in de Chinese bedrijven. Bedrijven die extreem hiërarchisch georganiseerd bleken te zijn; werknemers

willen bijvoorbeeld geen verantwoordelijkheid dragen, met als gevolg dat zij de chef voor elk rotklusje lastigvallen. "Ze bellen rustig hun baas op om te melden dat het lampje in de wc stuk is. Of ze dan een nieuwe mogen indraaien." Het onderzoeken van de Chinese markt door middel van interviews stuitte op grote problemen: allereerst spraken de Chinese managers nauwelijks Engels, en verder kenden ze het westers bedrijfseconomisch jargon niet. "Elementaire begrippen als een winst-en verliesrekening zijn onbekend. Dan zetten ze grote ogen en zakt hun onderkaak naar beneden. Dat moet je in simpele woorden gaan uitleggen." Een

ramp was dit echter niet. Het was het al bijzonder interessant om te kijken naar hoe zo'n manager zich opstelt. Vrijwel overal werden de Maastrichtse studenten heel open ontvangen. "Ze behandelen je alsof je met een zak geld aankomt", legt Van Zwol uit, "ze zien je als een toekomstig manager van een belangrijk bedrijf en voelen zich vereerd met je bezoek." Nathalie Udo, ook student economie en deelnemer aan het project, vult aan: "We werden werkelijk bloedserieus genomen, maar je komt nooit te weten wat ze werkelijk denken, want ze hechten een enorme waarde aan face value." Het is in China volkomen ongehoord om

China Visit Survival Kit voor Lompe Landgenoten

1- Bril van de Eeuwige Glimlach

2- Eetstokjes voor Banket met Applaus

3- Tekstballon voor Standaardantwoord

4- Hulpstuk voor snelle overhandiging van visitekaartjes

(Illustratie Geert Setola)

iemand anders gezichtsverlies te laten lijden. 'Nee' zeggen is daardoor ongepast en naakte feiten worden vaak opgeschoond. Lachend roept Van Zwol: "Nederlanders gaan ook zo vaak de mist in! Bij contractuele besprekingen zal een Chinees je nooit afwijzen. De Nederlander komt een dag later doodleuk met het contract binnenstappen terwijl de Chinees ontkent dat er een overeenkomst is. 'Ja' betekent voor hem 'ik heb je begrepen' en niets meer. Daar ga je dan."

Heilige code

Niet alleen beleefdheid, maar ook respect is voor Chinezen een heilige code; iets wat het geklap voor een baas bij een banket verklaart. Hij heeft tijd vrijgemaakt om aanwezig te zijn en dat moet je waarderen. Volgens Udo is dit een direct resultaat van het confucianisme: "De baas is de baas. Dat zie je toch ook in de politiek. Deng (Xiao Ping) is en blijft de baas. Ook al ligt hij nu in coma, iedereen is bang voor hem." Van Zwol: "Waarschijnlijk ligt-ie al twee jaar te vegeteren, maar zolang hij ademt is hij de grote leider."

Sponsoring

Op de centrale vraag van hun onderzoek: 'Wat zijn de kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven op de Chinese markt' is nog geen eenduidig antwoord te geven. "Voor kleine bedrijven is het risico in ieder geval te groot. Je moet enorm veel geld en nog meer tijd investeren en als je dan eenmaal in China opereert, kan de regering je er op een gegeven moment gewoon uitzetten." En elke dag verandert er weer iets, weet Udo: "Ons onderzoek is dan ook al bijna achterhaald op het moment dat je het vliegtuig terug neemt." De bevindingen van de studenten worden op dit moment tot een wetenschappelijk rapport verwerkt. Het moet echter ook een praktische handleiding worden voor Westerse bedrijven. Welke mogelijkheden zijn er überhaupt, hoe kom je het land binnen en hoe minimaliseer je de risico's. De culturele 'do's and don'ts' kunnen gebarricadeerde deuren misschien openen; westerse managers moeten hun visitekaartje direct bij de hand hebben, ze moeten Chinese zakenbonzen bedanken voor de vrijgemaakte tijd en veel geduld aan de dag leggen. Misschien, zo hopen Udo en Van Zwol, dat het met de sponsoring voor hun reis dan toch nog goedkomt: "Vooraf wilde dat niet zo lukken, bedrijven willen toch eerst resultaat zien."

Marcia Luyten

Opleidingen moeten lengte cursus zelf bepalen

De overheid moet zich zo min mogelijk bemoeien met de toekomstige cursusduur van opleidingen in het hoger onderwijs, meent staatssecretaris Nuis. Hij deelt de mening van de Tweede Kamer dat opleidingen al in lengte kunnen gaan variëren tijdens het debat over de hervorming van het hoger onderwijs.

"Het is van de gekke om voor elke opleiding een discussie te gaan voeren als we nu hebben gedaan voor de technische studies", zei PvdA-kamerlid W. van Gelder vorige week woensdag tijdens het debat over de verlenging van 17 technische en 11 landbouwstudies, waarmee de Kamer intendende. "Dat kost jaren. Bovendien kun-

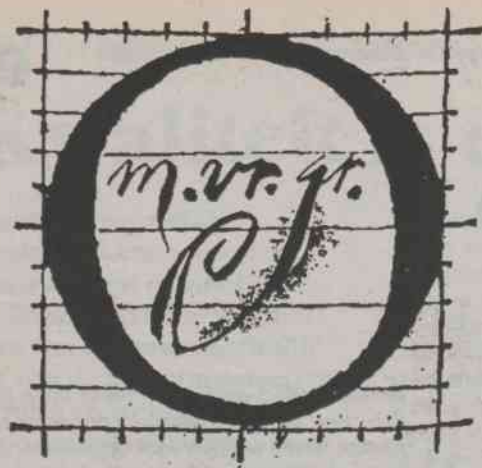
nen wij als kamerlid onmogelijk voor elke studie bepalen wat de juiste lengte is." De overige fracties en staatssecretaris Nuis vielen Van Gelder daarin onmiddellijk bij. Gevraagd om een nadere toelichting laten de drie regeringsfracties PvdA, VVD en D66 weten dat de wet die vanaf 1998 de differentiatie van onderwijs zal regelen, universiteiten en hogescholen veel ruimte moet bieden om onderling te bepalen welke opleiding korter of langer kan. Wel wil de Kamer een aantal randvoorwaarden vaststellen, bijvoorbeeld dat de gemiddelde verblijfsduur van studenten met een half jaar daalt, en dat voor alle opleidingen bij elkaar een beperkt budget beschikbaar is. Achteraf kan de Kamer de vernieuwde opleidingen daaraan toetsen, zegt onder anderen M. de Vries (VVD). Het hoger onderwijs wacht volgens de Kamer een gecombineerde uitdaging: studenten sneller laten studeren door hun

een betere begeleiding en beter onderwijs aan te bieden, en door het onderwijsaanbod meer af te stemmen op de behoefte. Wat VVD-kamerlid De Vries betreft is het weinig zinvol om de ene opleiding korter, en de andere langer te maken. "Ik heb niet de illusie dat opleidingen massaal korter kunnen. Wel kun je ervoor zorgen dat studenten door een aangepast programma sneller afstuderen. Dat is nog veel te weinig mogelijk." Vwo-ers of mbo-ers die naar het hbo gaan, kunnen zo sneller door een opleiding heen dan een havo-ist. Ook moet veel vaker mogelijk worden dat studenten die de opleiding zonder diploma dreigen te verlaten een aangepast, korter programma kunnen volgen dat eveneens tot een diploma leidt, vindt J. Jorritsma (D66). Opleidingen die al plannen hebben voor kortere en langere trajecten, moeten daar op korte termijn mee kunnen beginnen,

Opleidingen kunnen niet massaal korter

zei staatssecretaris Nuis vorige week in de Kamer. Hij beaamde de stelling van PvdA-kamerlid Van Gelder dat het zinloos is om eerst de discussie over de stelselherziening af te ronden. Deze moet in 1998 in een wet resulteren. Nuis wil daarom een experimenteel artikel toevoegen aan de WHW, de wet op het hoger onderwijs. Volgens Nuis kunnen experimenten met 'afwijken-de' opleidingen de discussie voeden. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat Jan en alleman nu snel met voorstellen voor langere opleidingen komt, aldus De Vries. "Het is geen graaipt." Zij denkt eerder aan mbo- plusopleidingen, intensieve tweejarige opleidingen voor studenten met een havo-diploma. Jorritsma heeft het vermoeden dat zich "in de marge" reeds kortere opleidingen bevinden, die officieel nog niet als zodanig zijn erkend.

HOP, Pieter Evelein

De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te plaatsen. Brieven zonder vermelding van naam en telefoonnummer worden niet geplaatst.

Professoren en de Politiek

Onze rector Job Cohen hield bij de 19e Dies Natalis een rede "Professoren en de politiek". Een rector die oud-staatssecretaris is zal best moeite hebben met zo'n onderwerp. Speelt hier ook niet zo iets als dubbele loyaliteit?

En is het niet goed beter even te pauzeren? Mij vielen een aantal zaken op. Zo werd - zij het met andere woorden - over het besturingsmodel van de universiteit gesproken. Een universiteit is een professionele organisatie, net als advocaten- of accountantsmaatschappen, aldus de rector.

Dit is wel juist. En bij een dergelijke organisatievorm hoort uiteraard een efficiënte wijze van besturen en managen. Dat deze anders is georganiseerd dan het besturingsmodel van een koekfabriek is zonneklaar. Het kan evenwel niet zo zijn dat het besturingsmodel van een professionele organisatie dan maar wat *minder efficiënt* mag zijn. Zoals wellicht begrepen kon worden.

Bovendien is er weinig kennis van en inzicht in organisatiekunde nodig om in te zien dat ook de besturingsmodellen van universiteiten nog niet optimaal zijn georganiseerd.

De rector (oud-staatssecretaris, toekomstig senator) wees erop dat universiteiten in de afgelopen (hoeveel?) jaren in een orde-grootte van 40 tot 50% beter zijn gaan presteren op het terrein van onderwijs en onderzoek. De output is kennelijk met 40 à 50% toegenomen.

Prachtig! Was er ook sprake van toenemende vraag? En valt er ook iets over de *kwaliteit* te zeggen? En verder: waarmee worden deze cijfers vergeleken? Was er ongeveer tien jaar geleden

sprake van een *doelmatige* universiteit? Of was er veel "slack"?

Op zich is het niet onjuist op de prestatieverbeteringen te wijzen. Zij behoeven evenwel enige nuancering. Zeker als het om zo'n belangrijke rede gaat.

Verder was de *timing* van de rede goed. De RL verscheen breeduit op de televisie en de pers kopte het onderwerp ook breed. Dit terwijl de rede van de oud-rector Hans Philipsen eigenlijk van groter belang is.

Maar dat zei rector Job Cohen ook al in zijn rede: "We hebben gelijk, maar we krijgen het niet". (Toegegeven: uit zijn verband gerukt).

Wat mij betreft heeft Job Cohen geen gelijk en niet alleen in deze twee onderdelen van zijn rede.

Alleen hij krijgt het - gelet op de reacties van de pers - kennelijk wel. Althans voorlopig. We wachten nu maar de rede van de senator Cohen af.

Veel succes overigens!

Bram Beek,

Hoogleraar Administratieve Organisatie

Rechtgezet

Wellicht is het u opgevallen dat De Limburger sinds kort op haar redactionele pagina's fouten herstelt onder het kopje "Rechtgezet". Het zou niet gek zijn als u de fouten in het verhaal van Eugène Baak over de Maastrichter popquiz op een vergelijkbare manier corrigeert. Er deden namelijk geen "ruim dertig" team mee, maar 27. Het fragment dat de organisatie per ongeluk liet horen was niet "My way" maar "New York, New York" van Frank Sinatra en Tony Bennett.

Verder droeg het De Limburger-team geen identieke petjes, maar waren ze rood, blauw en zwart van kleur. Slechts één daarvan behoort bij een baseball-team; ZZ Top is namelijk een bluesrockband en de Dallas Cowboys spelen American Football.

Verder zou het voor de volledigheid juist zijn om toe te voegen dat het protest over het verschil tussen Warren Zevon en de Hindu Loves Gods (nog beter geen verschil) afkomstig was van het team waarin Eugène Baak zat op de dag van de popquiz.

G. Hoogaert

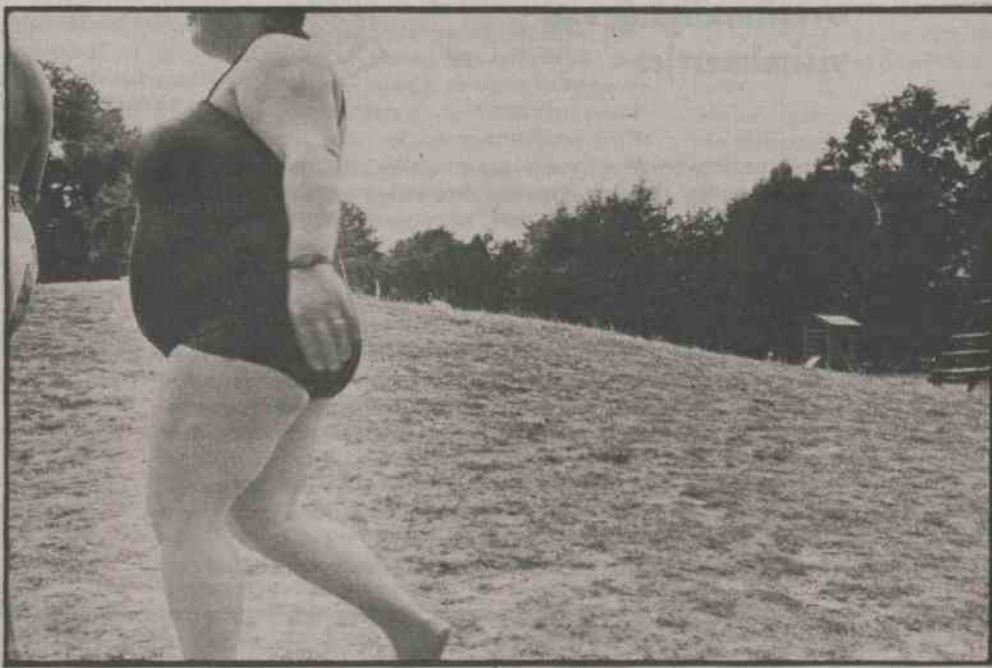
Lid van De Limburger-team, rode pet

Het meest onhandige was nog wel dat heen en weer gereis, drie maanden lang, tussen Maastricht en het Belgische Genk en Sint-Truiden. Astrid van Ouwerkerk (26) werd er soms moe van. Maar de scriptie van de gezondheidswetenschapster, afgestudeerd in gezondheidsvoorlichting en -opvoeding, ligt er wel. En alle kleine dikke kindertjes die zij hiervoor sprak, zijn er keurig in verwerkt. *Behandeling van overgewicht bij Vlaamse jongeren tussen veertien en zeventien jaar, een evaluatie-onderzoek naar de interventie van een diëtiste.* Een mond vol.

Natuurlijk had Van Ouwerkerk ook dikke Limburgertjes tot onderwerp kunnen nemen, maar het Medisch Schooltoezicht in Genk en het Limburgs Universitair Centrum te Diepenbeek hadden zojuist gezamenlijk een project opgezet om de gezondheid bij Vlaamse jongeren te promoten. Met als uitvalsbasis Genk ging de studente aan de slag. Eerst maar de literatuur doorgenomen. Zo is over het ontstaan van overgewicht nog lang niet alles bekend. Vast staat dat tegenwoordig weinig mensen meer weten wat ze precies eten. Over de voedingswaarde van bijvoorbeeld thuismenu's wordt nooit gesproken. Helemaal niet in de reclames. Daarnaast, zo weet Van Ouwerkerk, halen we tegenwoordig bijna een kwart van onze energie uit tussendoortjes. Maar er zijn tal van andere oorzaken die tot zwaarlijvigheid kunnen leiden. Van Ouwerkerk somt er een paar op: psychologische en genetische oorzaken, ziekten, medicijngebruik en natuurlijk onvoldoende lichaamsbeweging. Wat hiervan ook zij, de enige behandelingsmethode die werkelijk vruchten afwerpt is een dieet.

De zestig jongeren die gebukt gingen onder overgewicht kregen van Van Ouwerkerk allemaal een vragenlijst. Ook de ouders moesten vragen over hun kinderen beantwoorden. Het bleek nog een hele toer om alles ingevuld terug te krijgen. Sommigen hadden geen telefoon, als Van Ouwerkerk op bezoek wilde komen bleek de zoon des huizes niet thuis of net op weg naar de voetbalclub. En dat Vlaamse taaltje, dat schoot ook niet altijd op. Een jongetje dat houdt van platte kaas, weet de gezondheidswetenschapster nu, houdt van kwark. Niet dat Van Ouwerkerk niet serieus werd genomen: de ouders van een dik meisje vroegen haar na afloop hoeveel het consult moest kosten. Dat vond de studente, gezeten in zo'n vetlederen bankstel in een donkerbruine huiskamer, ineens heel erg schattig.

De Scriptie

(foto Nelis Tutkey)

Vlaamse dikkerdjes in gevecht met het vet

Dit is deel negen van 'De scriptie', een serie waarin de wetenschappelijke produkten van studenten voor het voetlicht treden.

Deze keer het werk van Astrid van Ouwerkerk.

De jongeren van Van Ouwerkerk, in overleg met de begeleidende Genkse doktoren geselecteerd, werden opgesplitst in drie groepen. De eerste groep ging met hulp van een diëtiste afslanken en de tweede werd doorverwezen naar een diëtiste, maar zag er uiteindelijk toch vanaf. De derde groep, tenslotte, werd niet doorverwezen, maar de jongeren in deze groep waren wel te zwaar. bleken nogal wat verschillen tussen de groepen. De eerste groep jongeren weet - dankzij die diëtiste natuurlijk, maar ook dankzij de inzet van hun ouders - alles over overgewicht en gewichtsverlies. De jongeren willen zich echt inzetten om af te vallen. Van Ouwerkerk is een paar keer gaan kijken bij de zogeheten interventies van de diëtiste. In een groep - opgericht ter versterking van het saamhorigheidsgevoel - wordt de jongeren onder meer geleerd dat je bij oma ook een half stuk taart kunt nemen, in plaats van twee of drie hele stukken. En wel ongeacht wat oma zegt. Daarnaast krijgen de kinderen huiswerk mee. In een schriftje moeten ze bijvoorbeeld de wekelijkse hoeveelheid Mars en Snickers noteren.

De tweede groep in Van Ouwerkerks onderzoek is van een ander kaliber. Zij zijn ongelukkig met hun gewicht, maar doen er verder weinig aan. Van Ouwerkerk omschrijft ze als introvert en zwak. Weer heel anders dan de dikkerdjes in de derde groep, die tevreden zijn met hun gewicht. Zij zijn assertief en doen aan sport. Van Ouwerkerk ging niet zover om hen in haar scriptie op te nemen, maar ze weet dat nogal wat rijke jongetjes in de tweede groep vallen. Het zijn de sleutelkinderen, eenzaam en daarom wellicht aangetrokken tot diepvriezer en koelkast. En hun ouders, veelal drukke tweeverdieners, kopen hun schuldgevoel af met nog meer snoep. Ik was er de hele dag niet, maar hier is een Twix, jongen. Dat idee. Deze groep, adviseert Van Ouwerkerk, moet worden aangezet om óók een diëtiste te bezoeken.

De scriptie van de gezondheidswetenschapster is inmiddels anderhalf jaar geleden afgerond. Na een paar extra blokken in Wageningen, vrijwilligerswerk bij het CAD in Middelburg en een zomer lang op een zeilschool in Vinkeveen, zit Van Ouwerkerk nu werkeloos thuis in Maastricht. Honderd sollicitatiebrieven leverden honderd afwijzingen op. Maar onlangs kreeg de gezondheidswetenschapster een uitnodiging voor een voedingsymposium en daar was haar scriptie een paar keer ter sprake gekomen. Dat is dan wel weer leuk.

Eugène Baak

De een kan wat vet hebben, de ander niet

Het wereldkampioenschap van de wansmaak, de horecavakbeurs woedde deze week weer in het Mecc. Troepjes dikke café- of frietkothouders worstelden zich met hun dikste klanten een weg door de vette frituurlucht die de beurshallen nog lang zal verpesten. Pils en sigaret hielden ze in de ene hand, de andere gebruikten ze om vette snack na vette snack in de brede opening onder de inmiddels zéér voedselrijke hangsnor te proppen. Het oog wil al lang niets meer, de pens wil alles en nadert de knieën.

lichaam heel goed in staat is die extra calorieën weg te werken. Maar de ene mens heeft er daar meer moeite mee dan de ander. Ellen Blaak ging op zoek naar de oorzaken van de verstoorde balans en schreef daarover het prijswinnende proefschrift 'The sympathetic nervous system and human energy metabolism in relation to obesity'. Daarop promoveerde zij een jaar geleden cum laude.

Tweelingen

Dat er genetische factoren in het spel zijn, wordt al langer aangenomen. Daar is zelfs zeventig procent van de voorkomende gevallen aan toe te schrijven, blijkt uit epidemiologisch onderzoek. In Denemarken heeft men eenige tweelingen gevolgd die na adoptie in verschillende gezinnen terecht waren gekomen. Ondanks hun totaal verschillende voedingspatroon had zestig procent van de tweelingen een gelijk patroon van vetverbranding. Een experiment met veertien eenjarige tweelingen in Canada bevestigde dat tweelingen inderdaad gelijk reageren. Zij werden honderd dagen lang afgezonderd in een luxe vakantieoord om daar te worden 'vetgemest' met een dieet van duizend calorieën meer dan zij nodig hadden. Theoretisch zouden zij in die tijd vijftien kilo zwaarder moeten worden, maar de verschillen liepen uiteen van drie tot veertien kilo. Per koppel gaven de tweelingen echter nauwelijks verschillen te zien. Ook de bio-industrie heeft die genetische verschillen al lang ontdekt. Zo zijn er varkensstammen met een hoge voedselconversiefactor die met dezelfde hoeveelheid voer meer kilo's ontwikkelen dan andere stammen.

De mensen met een verminderd vermogen om vet te verbranden vallen des te meer op plaatsen waar te veel wordt gegeten. In de Verenigde Staten bijvoorbeeld, waar de verhoudingen tussen eten en bewegen zoek zijn, heeft het overgewicht epidemische vormen aangenomen. In de periode tussen 1980 en 1990 is het gemiddelde gewicht van de Amerikaan met 3,5 kilo toegenomen. Ook Nederlanders kunnen over vet eten meepraten. Veertig procent van onze energieproductie komt uit de verbranding van vetten. De oplossing voor het probleem lijkt eenvoudig. Minder eten, meer bewegen. Maar iedereen die een keer een vermageringskuur heeft gevolgd, weet hoe gemakkelijk de verloren kilo's weer terugkomen. Een andere oplossing zou zijn een wondermiddel te bedenken dat het proces van de vetverbranding stimuleert. De industrie zit

Ellen Blaak na de ontvangst van de Spaarbank Limburgprijs met de bloemen, de cheque, de rector en de locoburgemeester (foto Nelis Tutkey)

te popelen om een dergelijk pilletje, waarmee ongetwijfeld goud te verdienen valt. Het probleem is alleen dat het proces van vetverbranding in het lichaam zo slecht begrepen wordt. Hoe werkt het mechanisme dat zorgt voor energie-omzetting in het lichaam?

Zenuwen

Ellen Blaak ging op zoek naar de rol van het sympathisch zenuwstelsel (dat gedeelte van ons zenuwstelsel dat niet afhankelijk is van de wil) bij stofwisselingsprocessen. Het stelsel zet lichaamsfuncties aan het werk met zenuwprakties, die worden opgevangen door receptoren. Haar speciale aandacht ging uit naar processen die zich voordoen bij de stijging in energieverbruik die zich voordoet zodra het sympathisch zenuwstelsel wordt gestimuleerd. (In jargon heet dat: sympathicus gemedieerde thermogenese). Vervolgens vergeleek ze die processen bij proefpersonen met een normaal gewicht en met overgewicht. Om toekomstige invloeden (zoals medicijngebruik of hormonale verklaringen) zoveel mogelijk uit te schakelen selecteerde zij alleen gezonde mannelijke proefpersonen. Uit eerder onderzoek was gebleken

dat de skeletspieren een belangrijke rol spelen in de sympathicus gemedieerde thermogenese. Na stimulering van het zenuwstelsel werden de vetvoorraden sneller afgebroken bij mensen met een normaal gewicht dan bij die met overgewicht. Verder bleek dat bij de mannen met een normaal gewicht de skeletspier meer vet ging verbranden, terwijl de spier bij mensen met overgewicht meer bloedsuiker ging verbranden. Daaruit concludeert Ellen Blaak dat mensen met overgewicht een verminderd vermogen hebben om vet te verbranden. Ook na gewichtsvermindering van de proefpersonen bleef dat vermogen achter bij dat van de proefpersonen met een normaal gewicht. Het onderzoek richt zich nu op de onderliggende mechanismen van het defect in het vetgebruik.

Jacques Herraets

Toxicologisch onderzoek na vorige overstroming:

Maas vervuult zijn oevers en bedreigt gezondheid

De vervuilde Maas laat na een overstroming zoveel zware metalen achter in de bodem dat de consumptie van producten van die bodem gezondheidsrisico's met zich mee kan brengen.

ken. Voor zink wordt de interventiewaarde in bijna alle bodemonsters overschreden. Andere zware metalen als cadmium en koper overschrijden die waarde in slechts enkele gevallen. De signaalwaarden voor zware metalen die door de Landbouw Advies Commissie zijn opgesteld voor landbouwgrond, worden in veel gevallen overschreden. Dat geldt volgens het rapport van de vakgroep voor zowel akker- als tuinbouw- en weidegrond. Cadmium en zink komen overal voor, koper wordt vaak in hoge concentraties aangetroffen in grasland en lood in akkergronden. In hoeverre dat gevolgen heeft voor het vee, is slechts summier gemeten. Er is één koe onderzocht; die had meer cadmium en lood in de nier en meer lood in de lever dan door de Warenwet is toegestaan. De gewassen die op percelen langs de Maas zijn geteeld, bevatten nauwelijks meer zware metalen dan gewassen van normale grond. De hoeveelheden blijven binnen de normen van de Warenwet. De enige uitzondering geldt voor tarwe, die zoveel cadmium bevat dat hij niet voor menselij-

ke, maar nog wel voor dierlijke consumptie geschikt is. Daarnaast heeft de vakgroep op zeven verspreid langs de Maas gelegen perceeltjes aardappelen, pluksla en stamslabonen geteeld en geanalyseerd. De producten bleken niet of nauwelijks de zware metalen uit de grond te hebben opgenomen. Alleen de pluksla bleek iets meer lood en zink te bevatten. In de pluksla, die geteeld was op een frequent overstroomd perceel werd een te hoge concentratie cadmium aangetroffen.

De vraag in hoeverre de vervuiling met Maaslib gezondheidsrisico's met zich meebrengt, is door de onderzoekers met een slag om de arm beantwoord, omdat voor een eenduidig antwoord meer gegevens nodig zijn. Nu wordt een model gehanteerd waarin wordt verondersteld dat kinderen, die op een verontreinigde ondergrond wonen, een bepaald aantal uren buiten spelen, een bepaalde hoeveelheid verontreinigde grond binnenkrijgen, groente eten die op verontreinigde grond zijn geteeld en zuivelproducten tot zich nemen van dieren die daar rondlopen. In

dat geval krijgen de kinderen van alle onderzochte percelen in Borgharen en Itteren teveel lood en cadmium binnen. Voor volwassenen geldt dat in de helft van de onderzochte situaties. In enkele gevallen krijgen kinderen teveel zink of arseen binnen.

De onderzoekers, prof. dr. J. Kleinjans en drs. H. Albering, tekenen daarbij aan dat berekeningen die op die manier zijn uitgevoerd, waarschijnlijk de werkelijke risico's overschatten. Met meer zekerheid durven zij te stellen dat de kwaliteit van bepaalde gewassen in het gedrang komt en dat bodemgebruik in enkele secties een risico voor de gezondheid kan opleveren. De metingen van perceel tot perceel variëren volgens de onderzoekers zo sterk, dat er geen uitspraak voor het hele gebied kan worden gedaan. Daarvoor zou aanvullend onderzoek nodig zijn.

Jacques Herraets

De zelfgekweekte aardappelen, sla en boontjes bevatten weinig zware metalen

De zwaarste klappen vallen bij de inkomens nèt boven modaal

De basisbeurs gaat omlaag en het collegegeld omhoog. Het is ontegenzeggelijk waar: voor de minima wordt het daardoor steeds moeilijker om een kind te laten studeren. De schade wordt voor deze groep enigszins beperkt door een gelijktijdige verhoging van de aanvullende beursen. De 'rijksbijdrage' in het inkomen van hun studerende kinderen - basisbeurs *plus* eventuele aanvullende beurs *min* collegegeld - daalt van 608 gulden in 1994 naar 557 gulden in 1998. En wat ook waar is: de hele rijken zullen weinig last hebben van het steeds duurder worden van studeren. Maar voor de inkomens die nèt boven modaal zitten worden de druiven opeens wel erg zuur. Omdat hun kinderen nèt geen aanvullende beurs krijgen, wordt in dezelfde periode ('94-'98) voor hun studerend kroost de 'rijksbijdrage' gehalveerd naar een niveau ietsje boven kinderbijslag.

In 1986 bedroeg de 'rijksbijdrage' voor kinderen van bovenmodale ouders nog 461 gulden. Deze steeg het jaar daarna naar 470 gulden, om vervolgens een diepe val te maken. In 1998 zal de overheid nog 196 gulden bijdragen in het inkomen van de student uit deze groep.

Een sleutelrol in deze tragedie is weggelegd voor de aanvullende beurs. Wiens ouders samen minder verdienen dan 36.000 gulden per jaar, krijgt de maximale aanvullende beurs. Deze slinkt naarmate de ouders meer verdienen. Bij een inkomen boven de 61.500 gulden is de aanvullende beurs nul geworden. Pa en ma worden dan geacht op zijn minst het bedrag van de misgelopen aanvullende beurs als ouderlijke bijdrage te verschaffen. Deze hoogste inkomensgrens, die iets boven modaal ligt, zal wat stijgen nu de collegeliden omhoog gaan.

De uitwonende student die in 1998 een maximale aanvullende beurs krijgt, zal na

betaling van het collegegeld nog 464 gulden tekort komen op zijn maandelijks budget. Althans, gerekend met cijfers van het ministerie van onderwijs. Deze zijn erg optimistisch. Zeker wat betreft de huren: de Maastrichtse kamer kost gemiddeld honderd gulden méér dan de Zoetermeerse. De uitwonende student die in 1998 geen aanvullende beurs krijgt, komt 825 gulden tekort. Dat is twee keer zoveel als in 1986, bij de invoering van de wet op de studiefinanciering.

Het is echter onwaarschijnlijk dat ouders die nèt de inkomensgrens voor een aanvullende beurs zijn gepasseerd, een hogere ouderlijke bijdrage kunnen leveren dan ze in 1986 deden. Dat vermoeden wordt gestaafd door een onderzoek dat het Nibud (nationaal instituut voor budgetvoorlichting) in 1991 heeft laten verrichten naar de inkomenspositie van studenten. Daarin kwam naar voren dat - toen al - nog niet eenderde van alle ouders voldeed aan de door Zoetermeer berekende fictieve ouderlijke bijdrage. Concreet levert dat het volgende beeld op. Studenten uit lage inkomensgroepen zullen meer moeten gaan lenen dan ze voorheen toch al deden. Van hun ouders hoeven ze niets te verwachten. Studenten uit de hele hoge inkomensgroepen kunnen hun ouders eens lief aankijken, of er zelf voor kiezen om het groter wordende gat in het budget aan te vullen met een lening. Voor studenten uit de groep nèt boven modaal zit er niks anders op dan te gaan lenen.

Om de steeds groter wordende groep lenende studenten terwille te zijn, heeft de minister besloten dat vanaf 1 januari 1995 iedereen, onafhankelijk van het ouderlijk inkomen, mag lenen. En véél mag lenen: bijna zevenhonderd gulden per maand. Wie dat doet, vijf jaar studeert en en ook nog eens een jaartje struikelt over de tempo-

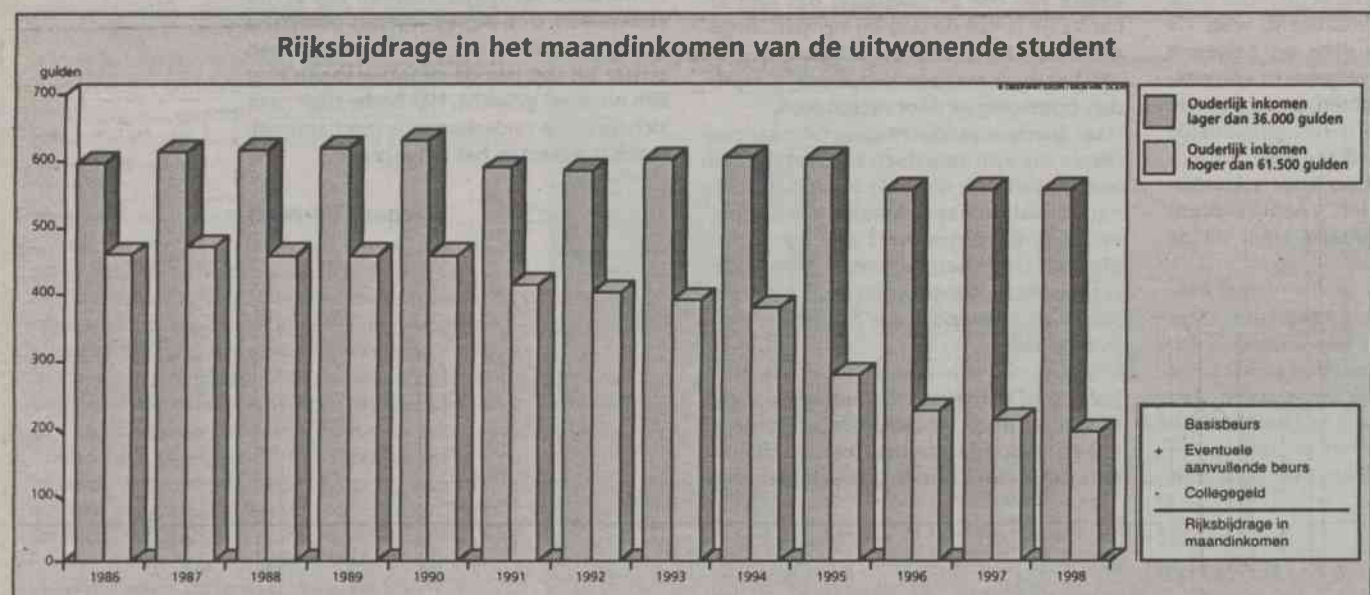
beurs, betaalt volgens berekeningen van het ministerie tot zijn veertigste iedere maand zevenhonderd gulden aan rente en aflossing. Bij een laag inkomen wordt dat minder.

Om niet met torenhoge schulden af te studeren, kiezen veel studenten ervoor om een gedeelte van hun maandbudget zelf te verdienen. Uit het Nibud-onderzoek blijkt dat twee derde van de studenten een bijbaantje heeft. Uit een gelijksoortig, maar recent onderzoek naar de financiële situatie van de 'modale' Nijmeegse student blijkt dat gemiddeld 117 gulden aan eigen inkomsten wordt verworven, dat is twaalf procent van het gemiddelde maandinkomen.

Vanaf de invoering van de wet op de studiefinanciering in 1986 is de Nederlandse studiebeurs verworven van een uitkering voor studenten - waarbij een kleine groep minder draagkrachtigen tegen schappelijke tarieven een relatief klein bedrag moest lenen - tot een extraatje, een aanmoedigingspremie voor de dapperen die zich nog inschrijven voor een hogeschool of universiteit. Dat extraatje is voor de een genoeg om de kamerhuur van te betalen en voor de ander net iets hoger dan de kinderbijslag.

De grote vraag blijft wat de student anno 1998 gaat doen. Tegenover meer lenen staan hoge schulden, tegenover meer werken staat grote tijdnood. En wie niet voldoet aan tempo- of prestatienorm, of de cursusduur overschrijdt, zal weer moeten gaan lenen. Hoewel op papier de toegankelijkheid van het hoger onderwijs overeind blijft staan, zullen in de praktijk steeds minder studenten, vooral in bepaalde inkomensgroepen, geneigd zijn aan het grote avontuur te beginnen. De vooraanmeldingscijfers, die dit jaar met twintig procent daalden, zeggen wat dat betreft genoeg.

Wim Ortjens

Brenda van Dam, inkomensdeskundige:

"Er ontstaat een situatie waarin studenten steeds vaker, en ook steeds meer gaan lenen. Dat zie je nu al bij de vragen die op ons afkomen. Ouderonafhankelijk lenen klinkt geweldig, maar het is levensgevaarlijk. Studenten hebben toch zoiets van: wie nu leeft, dan zorgt. Dat zie je heel duidelijk aan het verschijnsel dat maar weinig studenten direct na hun studie beginnen met het terugbetalen van schulden. Ze mogen daar nog twee jaar mee wachten, en dat doen ze dan ook meestal. Dat is niet slim, want de rente tikt natuurlijk vrolijk door. Maar ik deed het ook.

"Wij proberen studenten op het hart te drukken zo min mogelijk te lenen. Dat kan straks tot je veertigste een grote invloed hebben op je leven. Zo kan het moeilijk zijn een hypotheek te krijgen. Banken kijken naar schulden die je nog hebt. Dat is heel frustrerend, want je bent in die leeftijd natuurlijk net iets aan het opbouwen.

"De budgetten van het ministerie zijn wel realistisch. Te zuinig? Natuurlijk niet voldoende voor het aanleggen van een CD-verzameling of het kopen van een bontjas. Het is genoeg om de noodzakelijke dingen van te doen. Maar ik geef toe: het plannetje is rond, iedereen kan aan dat budget komen, maar vraag niet tegen welke prijs."

Brenda van Dam werkt bij het Nibud (Nationaal instituut voor budgetvoorlichting)

Martijn Barnas, student:

"Ben ik blij dat ik binnenkort ben afgestudeerd!

"Toen ik in 1989 ging studeren zag ik een stuk minder zorgen om me heen dan nu. Ik ken nu bijna niemand meer die niet bij zijn studie werkt. De meesten doen dat om zo min mogelijk te hoeven lenen. Studenten zijn daar erg huiverig voor. Ik geloof niet dat er veel zijn die zoiets hebben van *après moi la deluge*. Onder het regime van Ritzen zijn studenten veel berekenender geworden: goede keuzes maken, niet te lang studeren, snel punten scoren, verstandig omgaan met je geld.

"Mijn ervaring is dat je door bijbaantjes weliswaar achterstand oploopt, maar uiteindelijk geen vertraging. Na een fikse inhaalslag zit je weer op schema. Ik heb altijd bijbaantjes gehad, maar nooit om te overleven. Gewoon, voor iets extra's.

"Voor bestaande gevallen is het heel zuur dat ze hun inkomen zo drastisch zien kelderen, maar de komende generatie weet wat hun te wachten staat. Veertig uur studeren om je punten te halen, een dag in de week een bijbaan en de hele zomer werken om je collegegeld te betalen; ik denk wel dat je dat van studenten kunt verwachten. Je kiest ervoor om te studeren, nou, dan kun je dus voorlopig niet op vakantie."

Martijn Barnas is bijna afgestudeerd aan de rechtenfaculteit van de RL. Hij is jarenlang actief geweest in de studentenpolitiek, waaronder het lidmaatschap van de universiteitsraad.

Jo Ritzen, minister:

"Er moet nu eenmaal bezuinigd worden.

Om de lage inkomens te ontzien gaat voor hen de aanvullende beurs omhoog. De verwachting is dat de hogere inkomens de extra kosten die ontstaan omdat hun studerende kinderen minder basisbeurs krijgen, en meer collegegeld moeten betalen, redelijk kunnen opbrengen. Kunnen ze, of willen ze dat niet, dan kunnen hun kinderen lenen. De leenmogelijkheden zijn daarom uitgebreid.

"Studenten hoeven niet bang te zijn voor torenhoge schulden. Bij de terugbetalingsregeling geldt het draagkrachtprincipe. Bovendien heeft een student tien weken vakantie, twee dagen weekend en zeven avonden vrij om zelf wat bij te verdienen. Ook het plafond voor de bijverdiensten is omhoog gegaan.

"Het accent op de persoonlijke investering die onderwijs toch is, is de laatste jaren sterker geworden. Dat is zo."

Namens de minister sprak zijn woordvoerder F. Wassenaar. Jo Ritzen is sinds 1989 minister van onderwijs.

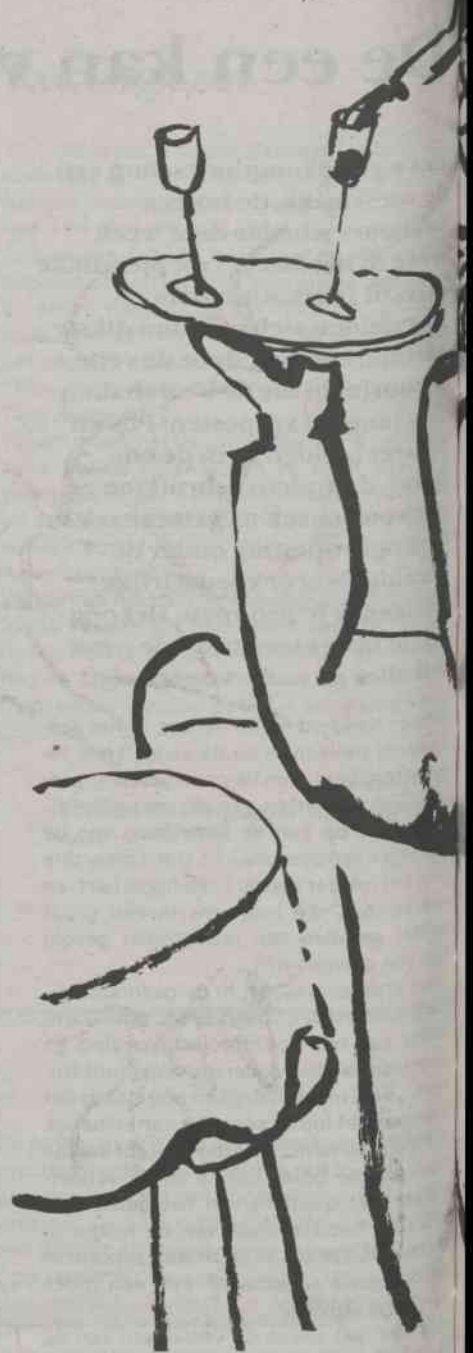
Lucia

"Ik vind het grieus waar nog een basisbeurs. Maar ik heb er geen zin in."

"Mijn zoon gaat nu zelf op te lossen dat zelf op te lossen ga in Godsnaam. Lenen is zo vanzelfsprekend, daar wordt het Zal wel wat met het."

"Wij betalen niet op tafel zouden pedagogisch staan maatschappij te Maar wij hebben pen. Als je daar en nichten die in ambtenaren naar hun huiswerk maar Maastricht gaan. "Ik kijk nooit naar zwartgallig van. is meer dan een"

Lucia Geurts is moeder van een ander gaat volgende

Studere

Hoge

deelti

Studiefinanciering 1986-1998: steeds minder waar voor steeds meer geld

Een historisch overzicht

1986

- Invoering van de wet op de studiefinanciering, die een stelsel van ingewikkelde regelingen (kinderbijslag 18+, belastingfaciliteiten, rijksstudietoelagen) verving. Een basisbeurs van 595 gulden voor iedereen, daarbovenop aanvullende financiering (maximaal 138 gulden) en een lening voor de minder draagkrachtigen. Bestemd voor alle studenten tussen 18 tot 30 jaar, standaard zes jaar lang, maar voor stapelaars soms negen jaar. Lage rente die pas in gaat na de studie.
- Collegegeld: 1604 gulden

1987

- Basisbeurs omhoog: 604 gulden
- Maximale aanvullende beurs omhoog: 145 gulden

1988

- Maximale aanvullende beurs omhoog: 158 gulden
- Collegegeld omhoog: 1750 gulden

1989

- Maximale aanvullende beurs omhoog: 160 gulden

1990

- Maximale aanvullende beurs omhoog: 172 gulden

1991

- Basisbeurs omlaag: 570 gulden, door invoering OV-kaart
- Maximale aanvullende beurs omhoog: 174 gulden
- Collegegeld omhoog: 1850 gulden
- Invoering van de OV-studentenkaart. Basisbeurs gaat daardoor omlaag.
- 27-plus-maatregel: daarboven krijg je geen studiefinanciering meer. Wie 27

wordt tijdens zijn studie, mag deze afmaken met een integrale lening.

- C+1-maatregel: studiefinanciering ingekort tot cursusduur plus een jaar, in de meeste gevallen dus vijf jaar (medicijnen zeven jaar). Daarna is nog een of twee jaar (voor stapelaars) integraal lenen mogelijk.

1992

- Basisbeurs omlaag: 566 gulden
- Maximale aanvullende beurs omhoog: 182 gulden
- Collegegeld omhoog: 1950 gulden
- Rente omhoog naar commercieel tarief. Bovendien gaat de rente, al in tijdens de studie.

1993

- Basisbeurs omlaag: 563 gulden
- Maximale aanvullende beurs omhoog: 210 gulden
- Collegegeld omhoog: 2050 gulden
- Invoering tempobeurs: wie in een studiejaar niet meer dan 25 procent van zijn studiepunten haalt, ziet zijn basisbeurs en eventuele aanvullende beurs van dat jaar met terugwerkende kracht omgezet in een rentedragende lening.

1994

- Basisbeurs omlaag: 560 gulden
- Maximale aanvullende beurs omhoog: 227 gulden
- Collegegeld omhoog: 2150 gulden
- De OV-kaart verandert: studenten moeten kiezen tussen een weekkaart of een weekendkaart.

1995

- Basisbeurs omlaag: 470 gulden
- Maximale aanvullende beurs omhoog: 320 gulden

- Collegegeld omhoog: 2250 gulden
- Temponorm wordt 50 procent. Wel mogen studiepunten meegenomen worden naar andere jaren.
- Het leenrecht wordt uitgebreid en geldt voor iedere student. Maximaal mag hij 660 gulden per maand lenen, onafhankelijk van het ouderlijk inkomen.
- Het plafond voor bijverdiensten wordt verhoogd naar 15.000 gulden netto per jaar.
- Invoering prestatiebeurs. Precies het omgekeerde als een tempobeurs: iedereen krijgt de hele studiebeurs als lening, en alleen bij hen die meer dan 50 procent van de studiepunten halen, wordt achteraf een deel van de lening omgezet in een gift ter hoogte van basisbeurs en eventueel aanvullende financiering. De prestatiebeurs zal alleen gelden voor nieuwe studenten.
- C+0-maatregel: de kans op een gift bestaat alleen nog maar voor de duur van de opleiding. Wie langer dan vier jaar (medicijnen zes jaar) studeert, moet sowieso lenen.

1996

- Basisbeurs omlaag: 425 gulden
- Maximale aanvullende beurs omhoog: 332 gulden
- Collegegeld omhoog: 2400 gulden

1997

- Maximale aanvullende beurs omhoog: 347 gulden
- Collegegeld omhoog: 2575 gulden

1998

- Maximale aanvullende beurs omhoog: 361 gulden
- Collegegeld omhoog: 2750 gulden

Bij de cijfers

Bij alle cijfers is uitgegaan van een uitwonende student aan een universiteit, enig kind van ouders die in tariefgroep drie van de inkomstenbelasting vallen en particulier verzekerd zijn. De inkomensgrenzen voor een aanvullende beurs gelden in 1995, maar zijn voor de andere jaren - grofweg - representatief. De kosten van levensonderhoud zijn gebaseerd op gegevens van het ministerie. Alleen al voor Maastricht geldt dat de huren gemiddeld honderd gulden hoger zijn dan het ministerie in zijn berekeningen hanteert.

Juliette Creemers, studentendecan:

"Wat nu gebeurt is van twee kanten slecht. Ik krijg steeds vaker studenten op het spreekuur die de zaakjes niet meer rond krijgen en moeten gaan werken. Van de andere kant wordt de studiedruk steeds groter. Dan krijg je weer mensen die, omdat ze hun studieduur hebben overschreden, alles moeten gaan lenen. Als je een jaar voor je afstuderen staat is dat nog te overzien. Maar als dat langer duurt is er een probleem. 27-plussers bijvoorbeeld, die alleen nog maar mogen lenen. Sommige studenten hebben geen zin in een gigantische studieschuld en kappen ermee. Ik denk daar persoonlijk wat zakelijker over. Er is een goede aflossingsregeling en je moet het toch zien als een investering. Daar moet je trouwens heel erg mee uitkijken, met dat argument van 'investering'. Als je op die manier blijft doorredeneren bestaat er straks geen enkele voorziening meer.

"Aan de daling van de vooraanmeldingen kun je zien dat studenten zich drie keer bedenken of ze het avontuur nog wel willen aangaan. Want het zal steeds moeilijker worden, er zal steeds meer geleend of gewerkt moeten worden. Vraag me niet of ik dat rechtvaardig vind. Als het niet ten koste gaat van studenten, gaat het ten koste van andere groepen. Minder asielzoekers? Is dat rechtvaardig?"

Juliette Creemers is studentendecan bij de Rijksuniversiteit Limburg

Machteld Roede, docent:

"Vergeleken met vroeger is de huidige studiefinanciering een paradijs. Nog altijd. Wij hadden niets!

"Praten over vroeger is natuurlijk flauw. Ik had allerlei baantjes maar kon dat goed in de hand houden. Nu zie ik in mijn onderwijs-groepen studenten met behoorlijk zware banen. Die omrollen van de slaap. En als ik daar wel eens een opmerking over maak, krijg ik altijd te horen dat ze het nodig hebben om te overleven.

"Maar ik ben ook heel dubbel. Als je ziet wat een gebouw kost, en een docent, en als je ziet wat voor een goed onderwijs studenten krijgen, zeker in Maastricht, dan is 230 gulden collegegeld per maand niet eens veel.

"Ik ben tegen lenen. Dat is eng, bloedlink, een nare start voor later. Dan willen ze toch een huisje, en misschien wel kindertjes, en als je dan met zo'n schuld zit is dat heel vervelend. Ik vind het niet erg als studenten een bijbaantje moeten nemen. Maar het mag niet zo zijn dat ze hele nachten of weekenden moeten werken om in leven te blijven. Dat gaat ten koste van hun studie. Maar die kant gaat het wel op.

"Van de ene kant neem ik het op voor de studenten, maar van de andere kant.. Het moet toch ergens vandaan komen. Als je die watersnood ziet, wat dat allemaal kost!"

Machteld Roede is docent bij de vakgroep gezondheidsethiek en wijsbegeerte. Daarnaast is ze lid van de universiteitsraad en van de commissie studentenbeleid

20 1998
chuld
baan

rts, moeder:

gebeurt. Zeker voor de ouders die net boven de grens zitten
beurs wordt verstrekt. Onze zoon krijgt ook alleen maar een
ernen komen? Nee, dat vind ik met ons inkomen wat overdre-

iden per maand op achteruit. Maar hij vond het prettiger om
nu een bijbaantje als grillkok. Ik heb altijd tegen hem gezegd:

geworden in deze maatschappij. Studenten mogen overal rood
ne voor gemaakt! Ik heb daar iets tegen, ik weet niet waarom.
te maken hebben.
erlijke bijdrage die we volgens de berekeningen van onderwijs
en. Dat kunnen wij zelfs met ons inkomen niet. Vind ik ook uit
juist. Het is gezond voor studenten om eens in de normale
cte doen dat ze later waarschijnlijk nooit meer hoeven te doen.
raten. Onze zoon studeert in Maastricht, cultuurwetenschap-
aan bij hebt, haal je die studie nog op je sloffen. Ik heb neven
sterdam studeren. Die gaan 's morgens vroeg als een stelletje
siteit, komen om zes uur 's avonds terug en gaan als een haas
volgende dag. Maar ja, dan kun je zeggen, waren ze maar in

ecies aan mijn kinderen kwijt ben, daar word ik alleen maar
neet niet eens wat mijn man en ik samen verdienen. Maar het

vee kinderen waarvan een studeert en op kamers woont. De
studen.

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): I. Poolen, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883389, voor woe. 12.00 uur.

FdCW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 883487.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur. niveau 3, kamernr. 3226, UNS50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A. Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1253, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollewijn, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor do. 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, tel. 883084 of 883081.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Onderwijsprijs RL 1995

Het College van Bestuur heeft besloten om een jaarlijkse onderwijsprijs in te stellen. De prijs is bestemd voor de medewerker of de student die in het afgelopen jaar een mooie onderwijsprestatie heeft geleverd. Als een onderwijsprestatie geldt een bijdrage aan de verbetering en/of de ontwikkeling van het onderwijs.

De ontvanger van de prijs wordt door een jury gekozen uit een door het Onderwijsplatform opgestelde voordracht.

De jury zal bestaan uit de rector, de voorzitter van de commissie OW&MD van de Universiteitsraad en een student.

De prijs bestaat uit een geldbedrag van f 2.500,-.

Uitreiking van de prijs zal plaatsvinden tijdens een dit voorjaar te organiseren Onderwijsdag RL. Over deze dag volgt in de komende weken nadere informatie.

Suggesties voor kandidaten voor deze prijs kunnen, voorzien van een korte, schriftelijke toelichting, vóór 15 februari 1995 worden ingediend bij het secretariaat van het Onderwijsplatform, p/a rectoraat, Bou 3.

Training Loopbaanontwikkeling

In de training loopbaanontwikkeling wordt een individueel loopbaanplan opgesteld met concrete stappen die je op korte termijn kunt zetten. Arbeidsmarktorientatie en algemene informatie over het werken in organisaties, komen eveneens aan bod. De training staat open voor vrouwelijke en mannelijke studenten van alle faculteiten en bestaat uit 4 groepsbijeenkomsten (maart-mei) en een forumdiscussie. Kosten: fl. 40,00. Aanmeldingsformulieren: secr. Vaardigheidsonderwijs-GW (kamer 5.403, UNS 50) en bij het Loopbaanadviescentrum (LAC) (Bou.3). Inschrijven voor 1-2-'95.

Randstad Scriptieprijs

Randstad Uitzendbureau stelt een prijs beschikbaar voor een student aan een Nederlandse universiteit die de beste scriptie schrijft over kwaliteit in dienstverlening. Voor de auteur van de winnende scriptie is fl. 20.000 beschikbaar; voor genomineerden is fl. 5.000 gereserveerd. Daarnaast is er een prijs voor de faculteit of vakgroep van de winnaar: fl. 5.000 dat moet worden besteed aan onderzoek naar kwaliteit in dienstverlening. Info: secr. Randstad Scriptieprijs: 020-569 51 52.

Stipendium Ter Meulen Fonds

Het Ter Meulen Fonds wil het medisch biochemisch en biologisch onderzoek in relatie tot de geneeskunde van de kindereleeftijd bevorderen. Het fonds verleent een stipendium voor 1 jaar (kan verlengd worden) voor artsen, jonger dan 40 jaar, die onderzoek willen doen in het buitenland. Voor subsidiëring komen reis- en verblijfkosten in aanmerking.

Het onderzoek moet plaatsvinden vanuit een klinisch-wetenschappelijke vraagstelling. De voorkeur gaat uit naar projecten op het gebied van de humane ontwikkelingsbiologie of de epidemiologie. Aanvragen worden 2 maal per jaar behandeld. Sluitingsdata inzendingen: 1 maart en 1 sept.. Info en aanvraagformulier: secr. Commissie Geneeskunde, KNAW, Pb. 19121, 1000 GC Amsterdam, tel. 020-5510763.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 140

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid heeft per 1 april 1995 plaats voor

1 student-assistent onderwijs (m/v) t.b.v. Arrondissement Nieuwenhof

Taak:

De student-assistent (0,3 f.t.e.) wordt vanaf 1 april 1995 tot 1 september 1995 ingezet t.b.v. het Arrondissement Nieuwenhof.

Vereisten:

- derde of vierdejaars student;
- goede studieresultaten;

- belangstelling voor onderwijs;
- belangstelling voor het Arrondissement Nieuwenhof;
- typevaardigheid.

Inlichtingen: C. Aretz, tel.: 883039.

Interne vacature 141

Binnen het Bureau Onderwijs van de Faculteit der Economische Wetenschappen ontstaat op korte termijn de vacature van

Toetscoördinator/toetsorganisator (0,8 fte)

De werkzaamheden worden verricht voor de opleidingen Economie, Econometrie, Internationale Bedrijfskunde en met ingang van 1 september 1995 Fiscale Economie.

De taken zijn:

- het opstellen van toetsroosters en inschrijfformulieren voor de toetsen;
 - plannen van de inzet van surveillanten en het reserveren van zaalruimten en meubilair;
 - het verzorgen van het drukwerk van de toetsen;
 - het verzorgen van de evaluaties van het onderwijs;
 - het toezien op vlekkeloos verloop van toetsen;
 - het bewaken van de budgetten van de toetsorganisatie;
- De toetscoördinator/organisator wordt ondersteund door een assistent toetsorganisator (0,5 fte) en geeft leiding aan plm. 40 externe surveillanten.

Vereisten:

- en denk- en werkniveau van een HBO-er;
- ervaring met organiseren en plannen van complexe activiteiten;
- ervaring met het leiding geven aan medewerkers;
- ervaring met informatiesysteem LION strekt tot aanbeveling;
- gewend om binnen een hectische omgeving accuraat en secuur te werken;
- bij voorkeur in bezit van rijbewijs en auto.

Salaris:

Minimaal f 3.595,- en maximaal f 4.820,- bruto per maand (schaal 8 BBWO) bij een voltijdse aanstelling.

Informatie:

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met het hoofd van het Bureau Onderwijs, mevr. drs. I.M. Wijk (tel. 043-883650) of de planner/coördinator, mevr. A. Spaas (tel. 043-883831). Uw sollicitatiebrief dient gemotiveerd te zijn.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Beurzen voor 'graduate' studie in de VS

De Nederland-America Foundation (NAF) verstrekt voor het academisch jaar 1995/96 beurzen voor studie aan Amerikaanse universiteiten op 'graduate' niveau in de volgende vakgebieden:

- journalistiek, communicatiewetenschappen (media studies)
- bedrijfskunde
- bestuurskunde
- economie.

De Netherlands-America Commission for Educational Exchange (NACEE) handelt de beursaanvragen af. Alleen aanvragen van personen die tenminste aan de volgende voorwaarden voldoen, worden in behandeling genomen:

- de Nederlandse nationaliteit bezitten
- niet later dan augustus 1995 afstuderen
- uitstekende studieresultaten hebben behaald in combinatie met aantoonbare extra-curriculaire activiteiten
- op 'graduate' niveau worden toegelaten tot een Amerikaanse universiteit van goed niveau.

Ook kandidaten die reeds enige tijd werken komen in aanmerking. Het indienen van een beursaanvraag staat los van aanmelding bij een Amerikaanse universiteit. Kandidaten dienen zelf voor aanmelding bij een Amerikaanse universiteit zorg te dragen. De beursaanvraag dient niet later dan 1 maart 1995 in het bezit te zijn van de NACEE.

Meer informatie en aanvraagformulieren: Ina Engelen, tel. 883211 (tussen 8-12 uur).

Uitzending

Vrijwilligers die uitgezonden willen worden naar een ontwikkelingsproject kunnen contact opnemen met het Institute of Cultural Affairs (ICA). ICA is een netwerk van ontwikkelingsorganisaties in ruim dertig landen. De stichting leidt in Nederland vrijwilligers op die vervolgens op eigen kosten voor een periode van negen maanden tot een jaar naar een ontwikkelingsland gaan. Voor geïnteresseerden houdt ICA op 25 februari en 25 maart informatiemiddagen. Inlichtingen: ICA Nederland, Postbus 11143, 1001 GC Amsterdam.

Wasted money? The contribution of public and private organisations to developing economies

EFM Imperator organiseert op 15 februari 1995 bovenstaand seminar met als doel studenten te informeren over de bijdrage van overheid, bedrijfsleven en non-profit organisaties aan het opbouwen van minder ontwikkelde economieën. Welke vorm van hulp is (in)effectief? Wat heeft een internationale organisatie als de OESO bereikt en wat kunnen bedrijven doen? Het seminar vindt plaats in de Feestzaal van het Oud-Gouvernement van 10.00 - 17.30 uur. Meer informatie: 043 - 883788 / 883940.

Openingstijden

Het spreekuur 'studen in het buitenland' wordt gehouden in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0219, en wel op: maandag: gesloten
dinsdag/woensdag/donderdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur
vrijdag: zonder afspraak, tussen 10.00 en 11.30 uur
Afspraken dienen gemaakt te worden bij: Ina Engelen, tel. 883211 tussen 8.00 en 12.00 uur.

DIENT STUDENTENZAKEN

INFORMATIEBIJEENKOMST AFSTUDEERFONDS RL

In het bijzonder voor bestuurders van studentenverenigingen en -organisaties is er op di. 7 febr. a.s. om 16.00u in de Salon (Oud-Gouvernement) een informatieve bijeenkomst over het afstudeerfonds. Aandacht zal dan worden besteed aan de regelingen die in het kader van het Afstudeerfonds door de U-Raad per 1 sept. 1994 zijn vastgesteld en de procedure die voor bestuurders geldt om voor ondersteuning uit het Afstudeerfonds in aanmerking te komen. Ook zal worden aangegeven hoe verenigingen bestuurders uit de periode vóór het studiejaar 1994/1995 voor ondersteuning kunnen aanmelden. Nadere inlichtingen tel: 883195/883196.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met Joke Janmaat, psychotherapeute van de RIAGG of de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Lenculenstr. 26, K. 0310B, 883354.

Studentendecanaat

Inlooppreekuren: di. en do. van 14.00-16.00u. Lenculenstr. 26, K.310B. Tel.spreekuren: ma. t/m do. van 13.30 -14.00u. 043-883354.

Centrale Studentenadministratie (CSA)

Bij verlies/diefstal van collegekaart/bewijs van inschrijving. Aanvraag formulier voor een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving is bij de balie te verkrijgen. Kosten: collegekaart f 10,-, bewijs van inschr. f 2,50, bij aanvraag te betalen. Openingstijden: ma. t/m do. 14.00-16.00u., vr. 10.00-12.00u. Tel. spreekuur: ma. t/m vr. 9.00-10.00 u. Adres: Lenculenstr. 26, tel: 043-883979.

Loopbaan Advies Centrum

Bij het LAC kun je info en advies krijgen over hoe je je kunt voorbereiden op het solliciteren na je studie. Er is een uitgebreid documentatiecentrum ingericht, oa info over 500 bedrijven uit binnen- en buitenland, literatuur over solliciteren en rapporten over arbeidsmarktontwikkelingen. Ook zijn er overzichten van de meest actuele vacatures. In een gesprek met Marloes Rikhof, de loopbaanadviseur, kun je persoonlijke vragen of twijfels bespreken (bv welk soort loopbaan je voor ogen staat, vragen om adviezen en tips over hoe je het solliciteren aanpakt of over je brieven). M. Rikhof, tel.883395 of 883518.

Infotheek voor Studie en Beroep

In de infotheek is, naast alle materiaal op het gebied van studies WO en HBO, veel info aanwezig op cursusterrein. Openingstijden ma t/m do van 11.00-16.00 en vr van 9.00-13.00 uur. Bouillonstr. 11. Tel.883351/883518.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden balie Studiefinanciering. Ma. t/m do. van 11.00-12.30u. en 13.00-16.00u. Op vrijdag is de balie gesloten. Op werkdagen is het Steunpunt telefonisch bereikbaar van 9.00-16.30u. Tel. 06-3991139.

HOVO

Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO)

- 7 febr. 13.00u: Bou. 1-3, Feestzaal, Dieptepsychologie en literatuur.
 - 8 febr. 13.00u.: Kap. 2, k0019, Het Goede Leven.
 - 8 febr. 13.00u.: Bou. 1-3, Salon, Economie Spelonderwijs.
- Informatie: HOVO-RL M.Scholten, 883550.

LV&S

Indoorsportweek 1995

In de week van ma. 20 t/m do. 23 mrt. wordt de Indoorsportweek georganiseerd met de volgende activiteiten: een watertienkamp, RL-kampioenschappen badminton, bridge, roei-ergometer, tennis indoor, schermen en squash, een spookvolleybaltoernooi en de indoor survival run. Kosten: sportk.houders gratis, anderen betalen f 3,- pp per activiteit. Meer info bij buro LV&S.

Sola-estafette 1995

Op 5/6 mei zullen ruim 100 teams uit Zweden de afstand tussen Göteborg en Karlstad lopend overbruggen. Vertrek: do. 4 mei. Terug: wo. 10 mei. Kosten: slechts f300,- voor studenten, f 347,50 voor medewerkers. Sportkaart verplicht. Meer info bel Nico 637768 of Marco 255220.

Spookvolleybaltoernooi

In het kader van de Indoorsportweek organiseert LV&S wo. 22 mrt. het spookvolleybaltoernooi in sporthal Randwijck van 19.00-24.00u. Max 30 teams. Kosten: f30,- per team van max. 10 personen. Niet-sportk.houders betalen f5,- pp extra. Meer info bij LV&S.

Sportkaarten halve prijs!

Vanaf 1 febr.'95 zijn alle sportkaarten/zwemabonnementen bij buro LV&S verkrijgbaar voor de helft vd prijs (geldig t/m juni'95). Voor meer info bel 883132.

Watertienkamp 1995

Ma. 20 mrt. wordt een watertienkamp (tijdens Indoorsportweek) gehouden in zwembad Dousberg van 22.00-23.30 u. Deelname voor studenten

RL-AGENDA

10-02	Promotie ir. A.M.M. Muijtjens, 16.00 uur	21-02	Afscheidsrede prof.dr.mr. H.W.A. Sanders, 17.00 uur	15-03	Lezing: "Sexualiteit en relatie, 16.30 - 17.30 uur, zaal 4 nivo 4 AzM, info: F. Crijns tel: 043-257765
15-02	Lezing: prof.dr. A.M.H. van Leeuwen, DPD Maastricht; "De psychiater in het strafrecht; een wolf in medische schaaftskleren?" 16.30 uur, vergaderzaal no.3, nivo 1 AZMaastricht. Info: Y. Stevens 877440	24-02	Promotie E.J.U. von Asmuth, 16.00 uur	17-03	Promotie G.A.J. Ponjee, 14.00 uur
		01-03	Lezing: dr. H.G.M. Westenberg, AZU, "De rol van Serotonine bij angststoornissen", 16.30 uur vergaderzaal no.3, nivo 1 AZMaas-tricht. Info: Y. Stevens 877440	17-03	Afscheidsrede prof.dr. A.J. van der Linden, 16.00 uur
16-02	Promotie S.J. Nienhuis, 16.00 uur	10-03	Promotie R.P.M. Kemp, 16.00 uur	23-03	Promotie E. Coonen, 14.00 uur
				24-03	Inauguratie prof.dr.ir. W.E. Bijker, 16.30 uur

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur

en medewerkers. Max. 20 teams. Er worden 10 spelen gedaan door alle teams. Toegang tot het zwembad is gratis op deze avond. Kosten: sportk.houders gratis, anderen f 3,- pp. Meer info bij LV&S.

Weerbaarheidscursus

Wo. 8 mrt. start een cursus weerbaarheid olv Th. Besjes. Cursusduur: 6 lessen. Tijd: 19.30-22.00 u. Plaats: gymzaal Pres. Rooseveltlaan 101. Kosten: f25,- Sportkaart verplicht.

Agenda Dutch Mountains

Met Dutch Mountains schaatsen? Bel Alex 614921. Kom naar de gezellige borrel in café Benice ma. 6 feb.

Agenda MSRV Saurus

15 febr. schaatsen in Geleen. Lenteleden; vorm een team, zoek een coach en schrijf je in. Iedere di. materiaalavond. Kijk in de Doldruk wanneer je moet komen. Iedere ma. 18.30-19.30 u. conditietraining voor competitieoers. Alleen op do.avond introducties mogelijk. Sportkaart verplicht!!!

STUDIUM GENERALE

PLACEBO

De vierde lezing heeft als titel 'placebo-effects do not exist' en wordt, in het Engels, gehouden door mw. dr. G. Kienle, arts, Klinik für Tumorbologie, Freiburg. Henry Beecher beweerde in 'The Powerfull Placebo' (1955) dat van patiënten die waren behandeld met een placebo, gemiddeld 35% tevreden was. Kienle heeft de onderzoeken geanalyseerd. Di. 7 feb., 20.00u., Collegezaal Nieuwenhof Zwingelput 4, toegang: gratis.

OVER DE GRENZEN VAN DE SEKSEN

Voor het voetlicht: Lutz Wittig in gesprek met Charlotte von Mahlsdorf. Charlotte von Mahlsdorf, officieel Lothar Berfelde, is een fascinerende persoonlijkheid. Zij overleefde nazi's, Stasi en neo-nazi's. Zij kiest partij voor elke minderheid en voelt zich verwant met hen die aan de rand van de maatschappij leven. In 1994 verscheen de Nederl. vertaling van haar autobiografie. Wo. 8 feb., 20.00u., Oud Gouvernement Bou. 3, toegang: studenten gratis / overigen f 7,50.

- De derde lezing uit het programma over de grenzen van de seksen gaat over gender bending en wordt gehouden door mw. drs. A. Smelik, docent vrouwenstudies letteren, Un. Utrecht. Gender bending, de vermenging van vrouwelijke en mannelijke seksestereotypen, lijkt te zinspelen op het oude ideaal van androgynie, maar dan wel in postmoderne vorm. 9 feb., 20.00u., Aula Tongersestr.53, toegang: gratis.

OPEN PODIUM

Op het open podium kan iedereen een kwartier optreden. Het programma is gevarieerd: muziek, dans, toneel, cabaret en literatuur. Plaats jezelf eens in het licht van de schijnwerpers en schrijf je in bij het Bureau SG: 883541. Vr. 10 feb., 20.30u., Kumulustheater Herbenusstr. 89, toegang: f 2,50

WETENSCHAPSWINKEL

Welke student(e) bedrijfseconomie kan onderzoeken of een fusie van de huidige twee uitkranten in Maastricht aan te raden is en zo ja, onder welke voorwaarden. Aftekening blok Marktonderzoek is vereist. Enige financiële vergoeding is mogelijk.

Verder bestaan o.a. de volgende vacatures:

- analyse huidige werkgelegenheid Vliegvelde Beek (Alg. Econ.).

- analyse toekomstscenario's Vliegvelde Beek (m.n. wat betreft te vervoeren passagiers en vracht).

- enkele onderzoeken op het gebied van Vrouwenstudies (Econo./GW). Meer info: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel.: 883120.

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES

AEGEE

Tel. 043-883465. Spreekuur: ma-vr 11.30-12.30u en do 19.00-21.00u.

Oude Tweebergpoort 2 kamer 3002

Congressen en meetings:

- 1/3 feb: historical changes in central Europe in Szeged.

- 4/5 feb: AEGEE-forum in Szeged.

- 4/5 feb: AEGEE-forum in Baja.

- 4/5 feb: AEGEE-forum in Utrecht.

- 7 feb: Walking dinner info bij de Erasmus Commissie.

KOKO

- 5 feb: Tik-Tak eerstejaarsfeest.

- 9 feb: oc+rc-feest + lustrumzeefuitreiking.

MST Projectmanagement

BESTUURSVACATURE MST PROJECTMANAGEMENT

MST projectmanagement is op zoek naar nieuwe bestuursleden. MST is een stichting die bemiddelt tussen economiestudenten van de RL en het Midden- en Kleinbedrijf, inzake onderzoeksprojecten. Als bestuurslid heb je enerzijds te maken met allerlei bedrijven, waar projecten voor worden uitgevoerd of die functioneren als intermediair. Ook moet je studenten voor die projecten zien te werven. De bestuursfuncties die vrij zijn: de functie van penningmeester en de functie van acquisiteur. Ben jij enthousiast en bereid je in te zetten voor een organisatie als MST, kom dan naar de info-avond op di. 31 jan., Abtstr., k.1019 vanaf 20.00 uur. Ook info, k.0004, Abtstr. 13.30 tot 16.30u.

NSEM

Stud.vakbond NSEM behartigt de belangen van alle studenten in M'richt, zowel op universitair als op landelijk nivo. Je kunt ons altijd bellen met vragen, opmerkingen en klachten over je studie, studiefinanciering, huur van je kamer, enz. Spreek je naam, tel.nr. en datum op ons antwoordapparaat in en wij bellen je z.s.m. terug! Elke woe. zijn wij van 20.00-22.00 te bereiken: NSEM, Oude Tweebergerpoort 2, k.2.003, tel. 883142. 1 feb., 20.00 ALV in café Brandenburg.

RKSV Servatius

Elke wo.avond is er mensa, 18.30u. Inschrijving tot 12.00u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstr. 97, Maastrecht, tel.211126.

1 feb: 20.30u. Italiaanse wijnavond: wijn, hapjes en Italiaanse muziek. Prijs: f2,50 leden, f3,- niet-leden.

9 feb: 11.45u. Riksbios, film: In the name of the father. 11.15u. verz. op de Sociëteit. Opg. tot 7 feb.

SIB

- 9 feb: Wereldhandelsspel. Met de werkgroep Afrika een avondje

handelen als een wereldleider. Kun jij omgaan met geld, grondstoffen en macht? Test jezelf: 20.00 uur, Van Sloun. Meer info over de SIB of activiteiten via 043-883469.

TAFELSTRAAT 13

- 6 feb: 20.00u. Bijbeltwijfelgroep.

- 7 feb: 18.00u. Koor; 20.00u. Social Evening.

- 8 feb: 17.00u. Yoga; 20.00u. Groep 'verhalen';

20.00u. Toneelgroep; 20.00u. Groep 'teksten over de liefde'.

- 9 feb: 18.00u. Tafelen; opgeven voor 12.3 u.;

20.00u. Groep Intuïtief Tekenen; 20.30u. Toneel-kijken op de academie (opgeven op T13).

Tafelstraat 13 is open van ma. t/m do.; je kunt er altijd binnenlopen, ook voor een gesprek.

THINKTANK-Centers

Voor en door ondernemende studenten en afgestudeerden (tot ± 35jr). (Gratis)info, advies, doorverwijzing, training en ondersteuning tbv oriënteerders op het ondernemerschap en (door-)startende hoger opgeleiden. Info: THINKTANK-Centra voor ondernemerschap, 040-472252/043-217184.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden Onderwijsbalie

maandag: 15.15 - 15.45 uur;

dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;

donderdag: 13.00 - 13.30 uur;

Schrijfpoddrachten jaar 1 en 2

De 1e schrijfpoddracht voor jaar 1 en de schrijfpoddracht voor jaar 2 zijn vanaf maandag 23 januari te verkrijgen bij de Onderwijsbalie.

De schrijfpoddrachten moeten worden ingeleverd op:

06 maart voor jaar 1 en 08 mei voor jaar 2.

Inroostering

Verzoek tot voorkeursinroostering voor de 5e blokperiode dient uiterlijk 20 februari 1995 schriftelijk gemeld te zijn bij Bureau Onderwijs (voor voorwaarden zie studiegids/wegwijzer).

Inschrijven jaar 1 of 2

Studenten die een blok/practicum uit jaar 1 of 2 moeten inhalen in de 5e blokperiode kunnen zich inschrijven met een inschrijfformulier tot uiterlijk 20 februari 1995. Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij de Onderwijsbalie.

Style Sheet

Vanaf maandag 19 december is de Style Sheet beschikbaar.

Voor studenten is de Style Sheet vanaf die datum verkrijgbaar bij de Onderwijsbalie à fl. 1,-.

Voorlichtingscommissie

De voorlichtingscommissie van de faculteit der Cultuurwetenschappen is op zoek naar twee studentleden. De commissie houdt zich onder andere bezig met het beleid van studentvererving. Als je geïnteresseerd bent stuur dan een brief met een korte motivatie naar: Faculteit der Cultuurwetenschappen, t.a.v. mw. M. Curfs.

Voor meer informatie: 043 - 883449

Agenda CWSv-Orakel

Openingstijden Orakelkamer:

ma. t/m do.: 13.00 - 14.00 uur

ma. t/m do. reductiebureau geopend: 13.00 - 14.00 uur

Mededelingen CWSv-Orakel

Op 01 en 02 februari organiseert Orakel een symposium met de titel "De waarheid in de documentaire". In 2 middagen zullen een aantal Mars-hallplan-films en recent werk vertoond worden in het filmtheater Lumiere. Kaarten zijn verkrijgbaar op de Orakelkamer. Prijs per dagkaart: fl. 5,-.

Op woensdag 15 februari organiseert Orakel een Belgische bieravond. Op deze avond kan er geproefd worden van verschillende belgische bieren. Orakelleden krijgen korting en voorrang op het proeven van bijzondere biersoorten.

Plaats: Spiegelzaal, Kapoenstraat 2. Aanvang: 21.00 uur.

ECONOMIE

VGT-Economie

Conform het examenreglement wordt dit jaar nog slechts eenmaal een voortgangstoets (VGT) aangeboden. Volgend jaar wordt nog tweemaal een VGT aangeboden. Deze VGT vindt plaats op 28 maart 1994; hiervoor geldt een inschrijfplicht, zie het toetsrooster.

Ten behoeve van studenten die de VGT nog moeten behalen wordt een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd op **woensdag 22 februari 1995 van 11.00-13.00 uur in kamer 2001**. Er zal ingegaan worden op vragen als 'Hoe kan me het beste op de VGT voorbereiden?' en 'Welke strategieën kan ik volgen bij het maken van de VGT?' Tijdens deze bijeenkomst wordt uitdrukkelijk niet ingegaan op inhoudelijke vragen met betrekking tot de stof. Inschrijving voor deze bijeenkomst is verplicht. Zie voor nadere informatie, huishoudelijke regels en wijze van inschrijving de publicatieborden bij de Onderwijsbalie en bij de studieadviseur. Voor informatie kun je tijdens de reguliere spreekuren terecht bij de studieadviseur, Drs. R.H.M.C. Pans, kamer 3052A, telefoon 043-883846.

Bericht voor studenten die in het afgelopen jaar Kennistoets 2.3 Marketing niet hebben gehaald (herhaalbericht)

In vergelijking tot het vorig academisch jaar is de literatuur voor het blok 2.3 Marketing op een aantal punten gewijzigd. Studenten die de toets vorig jaar niet hebben gehaald, dienen, voor zover zij zich niet opnieuw voor het blok hebben ingeschreven, de nieuwe literatuur op eigen gelegenheid bij te werken. De belangrijkste wijzigingen in de literatuur voor de toets bestaan uit:

- Kotler P. (1994), *Marketing Management*, 8th ed, Prentice Hall (nu het handboek)

- Literatuurklapper (aantal nieuwe artikelen)

Nieuw in het blok en ook in de toets:

- Day, G.S.(1990), *Market Driven Strategy*, Free Press, H. 1-6, 14;

- Churchill, G.D. (1992), *Basic Marketing Research*, Dryden Press, H. 3, 6,

9, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 22 (i.p.v. Weiers); en

- enkele losse hoofdstukken uit andere boeken

Drs W. Kloosterboer, blokcoördinator

Scriptie/stages (herhaalbericht)

Studenten die willen beginnen met een stage of een scriptie zijn verplicht de stage- of de scriptie-wijzer door te nemen. Deze is te verkrijgen bij het Reductiebureau Economie. Voordat ze beginnen met stage of scriptie nemen zij contact op met een stage/scriptie-coördinator, en wel op de volgende manier:

- Sectie Organisatie/Financiering/Marketing

Lever onderstaande gegevens in bij het postvakje van de coördinator en maakt een afspraak met de coördinator rechtstreeks of via het secretariaat.

Stage: beschrijving bedrijf, opdracht en een lijst van de gevolgde vakken. Scriptie: scriptie opzet en lijst van gevolgde vakken. Maak vervolgens een afspraak met de coördinator.

- **Sectie Berichtgeving:** Vul een formulier in op het secretariaat kamer 2.029, TS53

- **Vakgroep Kwantitatieve Economie:** rechtstreeks contact opnemen met de coördinator

- **Sectie informatiekunde:** rechtstreeks contact opnemen met de coördinator

- **Vakgroep Algemene Economie:** rechtstreeks contact opnemen met een begeleider of met de coördinator.

De namen van de coördinatoren staan in de stage- of scriptiewijzer.

AIESEC

AIESEC is op de Verenigde Naties na de grootste internationale non-profit organisatie, voor en door studenten economie en aanverwante wetenschappen. De activiteiten die samenhangen met het congres "Around the World in Three Days" zijn inmiddels afgerond. Dit betekent dat er weer tijd is voor een **nieuw project**. Een aantal mensen is alweer druk bezig een mooi programma neer te zetten. Ook deze AIESEC-activiteit zal niet aan je ontgaan! Naast het project organiseert AIESEC-Maastricht gedurende de komende maanden nog de volgende activiteiten, want ook in 1995 kun je op AIESEC rekenen.

Training 2000: dinsdag 7 en woensdag 8 maart

CarrièrewEEK: maandag 24 t/m donderdag 27 april.

EFM

EFM Algemeen

De Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM) is een faculteitsvereniging die haar doel kent in het behartigen van de belangen van de Economie-, Econometrie- en Internationale Bedrijfskundestudenten in de ruimste zin des woords.

Bij de receptie TS53 staat een groene brievenbus met de opdruk "EFM". Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, Imperator, MMA, COMAX, SIGMA, Aequilibrium, EFM Studieprojecten, EFM Special Projects, Eloquent en Hoofdbestuur).

SIGMA, Aequilibrium, Vectum: kamer 1.002 - telnr. 883790

EFM Studieprojecten, EFM Special Projects: kamer 0.002 - telnr. nog onbekend.

MMA, COMAX: kamer 1.004 - telnr. 883779

Alfa, Imperator: kamer 1.006 - telnr. 883788

Eloquent: kamer 0.007 - telnr. 883777

Hoofdbestuur en IAD zijn verhuisd: kamer 2.013 - telnr. 883940

Kantooruren EFM Hoofdbestuur iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren COMAX iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren MMA iedere werkdag van 11.00-12.00

Kantooruren SIGMA ma-do van 13.00-14.00

Kantooruren Aequilibrium woensdag van 10.00-11.00

Kantooruren Imperator woensdag van 10.00-12.00

EFM-Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM-display op de Abtstraat 4. Deze display staat boordevol informatie over: lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten verenigingen. Verder liggen er inschrijfformulieren voor allerlei business courses en brochures over loopbaanperspectieven bij diverse bedrijven. Er staat een tweede EFM-display op TS53 (tegenover de mensa bij de lichtkrant). *Inschrijfformulieren voor Business Courses/ Workshops*

* Voorronde Nationale Marketing Associatiedag bij Philips (zie ook MMA)

* folder ir. C. Wit fonds "Werpt uw scriptie een nieuw licht op de logistiek....."

EFM Special Projects

EFM heeft een nieuw fenomeen opgestart: de Special Projects.

Onder deze noemer zal er in het begin van het volgende academische jaar een groot congres worden georganiseerd. Geïnteresseerd? Neem contact op met: Marcel Dévény, EFM Hoofdbestuur. Telnr. 883940, kamer 2.013, Abtstraat 4.

Studieproject Buitenland

Studieproject Buitenland is op zoek naar enthousiaste deelnemers. Bij voorkeur ouderejaars economiestudenten. Belangstellenden wordt verzocht te solliciteren voor 7 februari. Vermeld: motivatie, CV, afstudeer-richting en behaalde vakken. De brief richten aan Mw. Arntz, postbus 690, 6200 AR te Maastricht o.v.v. Studieproject-sollicitatie.

Business Challenge Ondernemingsplancompetitie

Dit jaar zal voor de eerste keer de Business Challenge Ondernemingsplancompetitie georganiseerd worden. Dit is een initiatief van de samenwerkende economische en bedrijfskundige faculteitsverenigingen. Deze competitie bied je mogelijkheid om in de praktijk een ondernemingsplan te schrijven, waarin alle aspecten van de bedrijfsvoering tegelijkertijd aan bod komen. Voor meer informatie en inschrijfformulieren kun je terecht bij de EFM; kijk in de Abtstraat even bij de display op de tweede verdieping of loop even binnen op kamer 2.013.

EFM-Agenda

Alfa

23 februari: blokfeest 1.3 EFM-Alfa Carnaval-thema

Aequilibrium

8 februari: spelletjes-avond

COMAX

zoekt nieuwe actieve leden; informatie tijdens kantooruren.

**Uitgeverij Kartoview zoekt:
Advertentie-acquisiteurs (M/V)
Maastricht**

Voor de Startersplattegrond (Uitgave Kamer van Koophandel), periode (9 februari-20 april). Zéér goede verdiensten, uitstekende verkoopervaring.

Profielschets:

Ondernemende persoonlijkheid.
Beschikbaarheid: Twee à drie dagen per week.
Commercieel ingestelde persoonlijkheid.
Liefst in bezit van eigen telefoon, computer en printer.

Voor inlichtingen bel Kartoview 076-140151

(alleen voor studenten)

10 gulden per lens en 8 flessen Lenticon-S GRATIS!

Dat kan alleen bij de LensClub. Stuur uw brilvoorschrift op. Dan ontvangt u voor 30 gulden twee Lenticon 73 zachte lenzen en een starterkit. Vervolgens betaalt u via giroincasso 29,50 per maand. (Of 85,- per kwartaal, 165,- per half jaar of 325,- per jaar). Wilt u toch uw ogen laten meten? Ga dan naar een TOPTIEK zaak. Een meting kost slechts 10 gulden. U kunt daar ook om de 6 weken GRATIS een fles Lenticon-S afhalen op vertoon van de LensClub-pas. In totaal 8 flessen. Ook kunt u altijd lenzen (voor reserve, vakantie, of bij verlies, beschadiging etc.) kopen voor slechts 10 gulden per lens! (Max. 24 per jaar). Lenticon 73 zijn de beste zuurstof doorlatende zachte lenzen met een hoogwatergehalte van 73%. U kunt ze gemakkelijk een half jaar dragen. Dag en nacht dragen kan ook, maar dan moet u snel vervangen. Kies daarom voor de meest flexibele vorm van contactlenzen dragen. Wordt meteen lid van de Lensclub. Informatie krijgt u snel als u belt of schrijft naar:

LensClub

Antwoordnr. 60545, 3060 WB Rotterdam
TOPTIEK, Markt 28, Maastricht, tel. 043 - 217065

ACADEMISCHE BOEKHANDEL MAASTRICHT

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Informatica
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

Binnen de afdeling Obstetrie en Gynaecologie van het academisch ziekenhuis Maastricht bestaat plaatsingsmogelijkheid voor een

ARTS-ONDERZOEKER M/V

vacaturenummer 78/6

Het betreft een tijdelijke aanstelling voor de duur van maximaal één jaar afhankelijk van het percentage dienstverband. Het percentage dienstverband wordt in overleg met de kandidaat bepaald.

De arts-onderzoeker zal werkzaam zijn binen het IVF-team. Het onderzoek betreft een prospectief gerandomiseerd geneesmiddelenonderzoek bij patiënten tijdens hun (reguliere) IVF-behandeling. Het onderzoek gaat op korte termijn van start.

De aan te stellen (basis)arts zal samen met de behandelende gynaecologen van het IVF-team zorgdragen voor de behandeling van die IVF-patiënten die deelnemen aan het geneesmiddelenonderzoek. De basisarts zal bovendien belast worden met administratieve werkzaamheden welke gerelateerd zijn aan het onderzoek.

De mogelijkheid wordt geboden om naast de werkzaamheden voor het geneesmiddelenonderzoek ander wetenschappelijk werk, in overleg met de begeleiders, te doen.

SALARIS:

Afhankelijk van ervaring, maximaal fl. 5.624,- bruto per maand, conform schaal Z27.

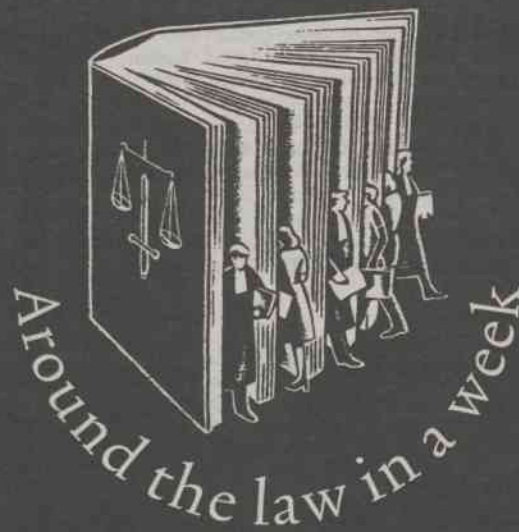
INLICHTINGEN:

Kunnen worden ingewonnen bij mevrouw dr. J.A. Land, gynaecoloog, telefoon 043-876764.

SOLLICITATIES:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacaturenummer 78/6, zowel op brief, als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan de Dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ MAASTRICHT.

SUMMER SCHOOL 1995

Onder het motto "AROUND THE LAW IN A WEEK" organiseert Trenité Van Doorne tijdens de week van 8 tot en met 14 juli 1995 een Summer School voor 20 rechtenstudenten. Door middel van de Summer School wil Trenité Van Doorne de deelnemers inzicht geven in de commerciële praktijk van een groot advocaten- en notariskantoor.

Trenité Van Doorne behoort met ongeveer 260 advocaten en notarissen tot de grootste Nederlandse kantoren en heeft vestigingen in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Rijswijk, Brussel, Tokio en op Curaçao. In Duitsland werkt Trenité Van Doorne nauw samen met Wessing Berenberg-Gossler Zimmermann Lange. Voor wat betreft de rest van Europa en daarbuiten maakt Trenité Van Doorne deel uit van een uitgebreid netwerk van kantoren. Deze kantoren wisselen ook jonge advocaten uit.

Tijdens een rondreis langs verschillende vestigingen van Trenité Van Doorne in Nederland en België lichten advocaten en notarissen hun werkzaamheden aan de hand van praktijkgevallen toe. Daarnaast gaan de deelnemers zelf met concrete juridische problemen uit de dagelijkse praktijk aan de slag en worden bezoeken gebracht aan bedrijven en (overheids-)instellingen.

Om deel te kunnen nemen aan de Trenité Van Doorne Summer School dient u te beschikken over bovengemiddelde studieresultaten en uw rechtenstudie in de loop van 1996 af te ronden. U beschikt over een gezonde ambitie; het is echter niet noodzakelijk dat u (al) een loopbaan in de advocatuur of het notariaat in gedachten heeft.

Bent u geïnteresseerd, vraag dan het aanmeldingsformulier en de brochure aan bij Trenité Van Doorne, mevrouw Mr S. Eelman, telefoonnummer 070 - 338 31 31 (dagelijks bereikbaar tussen 14.00 en 17.00 uur). Het aanmeldingsformulier dient u vóór 15 maart 1995 te retourneren.

TRENITÉ VAN DOORNE
ADVOCATEN EN NOTARISSEN

AMSTERDAM ROTTERDAM DEN HAAG RIJSWIJK BRUSSEL CURAÇAO TOKIO

OS/2 WARP,
HET 32-BITS, MULTITASKING,
INTERNET-KLARE, MULTIMEDIALE,
CRASH-BEVEILIGDE, SUPERCOOLE
BESTURINGSSYSTEEM WAARMEE
JE ALLES TEGELIJK AANKUNT.

Vanaf **69,-**

incl. BTW (CD-only versie)

Deze aanbieding geldt uitsluitend voor studenten, universiteits- en hogeschoolmedewerkers.

OS/2 WARP. De nieuwe manier om je PC te besturen.

IBM

Verkrijgbaar bij

PC Shop, Rijksuniversiteit Limburg
Looiersgracht 12 - 14, Maastricht

Eloquent

7 maart: deadline Eloquent

SIGMA

14 februari: SIGMA-ALV
21 februari: SIGMA-ALV

MMA

Interuniversitair Marketing Magazine Mark *it* biedt redactieplaatsen aan.
Informatie: MMA 043-883779, Willem Wijnen 043-619402.

Imperator

9 februari: NATO/ Awacks excursie
15 februari: seminar "Wasted money ? Contribution of public and private organizations of developing countries"

WASO

13 februari: WASO maandag 19.30h kamer 0.006 TS53

Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau Economie is in de tweede week van blok 3 weer normaal geopend: dinsdag t/m donderdag van 10.30 tot 12.30 !

GENEESKUNDE

Video 20-jarig bestaan

De compilatievideo van het 20-jarig bestaan is verkrijgbaar bij het bureau PR & Voorlichting (kamer 3.326). Afhaalprijs f 25,-!

Bureau Onderwijs FdG**Bloktoets FdG**

Bloktoets 2.4 vrijdag 3 februari 11.30-13.30 uur Sporthal De Heeg
Let op in welke sporthal u zijn moet!!

Rectificatie!!

De aangekondigde studiemiddag, georganiseerd door de Examencie (12 april) is ivm de eerstejaars vaardigheidstoets VERPLAATST naar woensdag 26 april. Over aanvangstijd, plaats en programma volgt nadere informatie.

Inschrijving vaardigheidstoets 1994/1995

Dit studiejaar geldt dat studenten in jaar 2, 3 en 4 zich moeten inschrijven voor de vaardigheidstoets. Daartoe heeft iedereen een formulier ontvangen voor inschrijving aan de vaardigheidstoets 1994/1995. Dit formulier moet volledig ingevuld vóór 06 februari 1995 gedeponereerd worden in de brievenbus bij de Onderwijsbalie FdG. Ook indien u besluit niet aan de vaardigheidstoets deel te nemen dient u het formulier in te leveren. Hiermee komt de automatische indeling door het secretariaat vaardigheidstoets te vervallen.

Voor nadere informatie kan men dagelijks telefonisch contact opnemen tussen 11.00-12.30 uur met het secretariaat vaardigheidstoetsen tel. 043-881813/881514.

Mededeling voor 4e jaars studenteneeskunde

I.v.m. de 4e jaars VAT op 30 en 31 maart is de officiële startdatum van blok 4.6/4.7 (12-weekse wetenschapstage) gesteld op **maandag 3 april**. Tevens willen wij u er nogmaals aan herinneren dat de aanmeldingen voor deze wetenschapstage voor 6 februari a.s. bij het secretariaat keuze-onderwijs ingeleverd dienen te worden.

Informatiebalie + bureau onderwijs dicht

In de onderwijsvrije week van Carnaval (27/2-4/3) is zowel de informatiebalie (kamer 1.150a) als het Bureau Onderwijs (niveau 3) niet voor studenten bereikbaar.

Studentensprekuren studentenfractie Geneeskunde (SFG)

Elke eerste woensdag van de maand van 12-14 uur in kamer 1.155. Heb je vragen of problemen of voorstellen op het gebied van onderwijs, examencie, studiebegeleiding etc? De SFG zal de problemen inventariseren en in overleg treden met de desbetreffende commissies/personeel. Kom 1 februari naar kamer 1.155!

MFV REFLEX

De Commissie Complementaire Geneeskunde van Reflex organiseert een lezingcyclus over kanker en pijnbestrijding. Dit onderwerp zal vanuit verschillende invalshoeken benaderd worden. 21 februari: Dr. De Steur, anthroposofisch arts.

De lezingen beginnen om 19.30, Uns 50, 0406. De toegang is gratis.
Activiteiten-agenda M.F.V. Reflex
do 26-1 Klinische Lezing 'Orgaantransplantatie' door drs. R. de Wit
16.00-18.00 uur AZM nivo 1 1H2012 met: patiënt die als eerste in Maastricht een transplantatie onderging
Meer informatie: in de Reflexkamer 1.153A UNS 50 (043-881181) of op de posters

Bureau Internationale Betrekkingen

Wijziging lokatie!! Infotheek geopend vanaf 1 februari a.s. Lokatie UNS50 kamer 1.143, nivo 1. Tel. 881173.
Spreekuren dinsdag en vrijdag van 12.30-14.00 uur. Tevens donderdag geopend van 10.30-11.00; gelegenheid om zelf info te verzamelen; op dat tijdstip is er echter geen spreekuur!

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Herkansingen doctoraalblokken GW/MGK 1e en 2e periode (en blok 2.3G)
Bij Bureau Onderwijs hangt ter inzage een overzicht van de doctoraalblokken uit de 1e en 2e periode die in maart 1995 worden herkanst. (Ook blok 2.3G wordt dan herkanst!). Bij de balie van Bureau Onderwijs ligt een klapper waarin je je voor de betreffende herkansingen dient in te schrijven.

Voortgangstoets voor deeltijders 24 februari 1995.

Deeltijdstudenten GW krijgen de mogelijkheid om de voor hen 6e voortgangstoets af te leggen op 24 februari 1995 in plaats van op 2 juni 1995. De juni toets kunnen zij dan eventueel benutten als herkansingstoets. Studenten die dit willen moeten zich melden (tot 17 februari 1995) bij Toine Volckerick, tel. 043-881777, of Rina Devue tel. 043-881558.

Voortgangstoets FdGW

Vrijdag 24 februari a.s. wordt de voortgangstoets van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen afgenomen. Aanvang: exact 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal plaatsne men. Indeling: op

studentnummer. Studenten die een extra vgt (moeten) maken kunnen zich tot 17 februari 1995 inschrijven tijdens het spreekuur bij R. Devue, kamer 1.235. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 14.00 uur aan de balie van het Bureau Onderwijs, Uns 50. Gebruik een HB-potlood. Een geldige collegekaart is verplicht!; leg deze bij binnenkomst links vooraan gereed op uw tafel. Kom op tijd want na 10.00 uur wordt u niet meer in de zaal toegelaten. Tot een week na afname van de toets kunt u opmerkingen (1 opmerking per vel) in de rode brievenbus van het Bureau Onderwijs deponeren. Let op!; Gelieve uw antwoordformulieren in de zaal bij uw surveillant in te leveren!

Zaalindeling Voortgangstoets GW studenten 24 februari 1995

Sporthal De Heeg: alle GW deeltijd-studenten met studentnummer 94001 tot en met 94999. Sporthal Dousberg: alle andere GW studenten en MGK studenten.

Voortgangstoets Milieugezondheidkunde (Sporthal Dousberg)

Vrijdag 24 februari a.s. wordt voor alle studenten MGK de voortgangstoets van Milieugezondheidkunde afgenomen in sporthal Dousberg. Aanvang exact om 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. Plaatsindeling is op studentnummer. De voorlopige antwoord sleutel ligt om 14.00 uur aan de balie van het Bureau Onderwijs, Uns 50. Een geldige collegekaart is verplicht!

Voorlichting stage GKG.

Op woensdag 15 februari zal een responsiekollege plaatsvinden over de onderzoeks- en praktijkstage GKG. Het doel van dit college is om informatie te geven over de diverse mogelijkheden voor onderzoeks- en praktijkstages, en over de aanpak en planning van de stages. Enkele studenten die momenteel stage lopen zullen vertellen over hun ervaringen. Het college is in principe bedoeld voor derdejaars GKG-studenten, maar studenten uit andere jaren zijn ook welkom. Plaats: Debyeplein, zaal 122 (grote collegezaal). Tijd: 15.30 - 17.30 uur. Komt allen. Susan Bogels, stagecoördinator GKG (stagesprekuren: elke woensdag van 11.00 - 12.00 uur, kamer 1357, tel. 881609).

Stagiaire GVO of GKG

Gevraagd een stagiaire GVO of GKG die onderzoek wil doen naar het gebruik van XTC in Maastricht en omstreken. Het onderzoek is gericht op het beschrijven van de omvang, de patronen en de achtergronden van het gebruik. Er zullen voornamelijk kwalitatieve onderzoeksmethoden gebruikt worden waarbij contacten met gebruikers en observaties in disco's en house-parties een belangrijke rol spelen. De stage-instelling is het CAD-Limburg. Deze instelling heeft ook een budget beschikbaar voor de uitvoering van het onderzoek. Nadere inlichting en aanmelding bij dr. R.A. Knibbe, vakgroep Medische Sociologie, tel.: 882282.

Keuzeblok Rechtspositie van de patiënt 3.5.r

Studenten die het blok Rechtspositie van de patiënt (3.5.r) gaan volgen moeten zich vóór de eerste bijeenkomst individueel voorbereiden op taak 1. Zij worden verzocht het blokboek tijdig af te halen bij Bureau Onderwijs om de daarin opgegeven literatuur behorende bij taak 1 te kunnen raadplegen.

Presentatie afstudeeropdrachten studenten Milieugezondheidkunde

Op woensdag 8 februari a.s. van 11.00-12.30 uur presenteren vier studenten MGK hun afstudeeropdracht in de Blauwe zaal (Uns 50). Belangstellenden zijn van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn. Het betreft de volgende studenten en onderwerpen: Sandra van Leusen: De milieugezondheidkundige kwaliteit van de Maas als oppervlaktewater; Luc Cools: Cadmiumproblematiek in Zuid-Limburg en de relatie met zink; Eric Helden: Biologische beschikbaarheid van zware metalen; Petra Slager: De mogelijke rol van de gemeente bij de invoering van interne milieuzorg bij bedrijven in Weert.

GVO-Triano

De onderwijscommissie heeft nieuwe leden nodig! Studeer je GVO of ben je dat van plan (dus ook eerstejaars) en lijkt het je leuk met een aantal medestudenten bezig te houden met het onderwijs en zo te fungeren als schakel tussen studenten en vakgroep? Aarzel je, aarzel dan niet om te bellen naar Marieke, tel.: 043-615764 of een briefje doen in de postvak GW 94244.

Onderzoek onder de loep.

Thema'dag over onderzoek dat verricht wordt door GKG-ers. Georganiseerd door VBGGK vanwege 10-jarig bestaan van afstudeerrichting GKG. Datum: 9 februari a.s., lokatie: 0122 (Deb1). Programma: 09.30 uur ontvangst; 10.00 uur inleiding M. v/d Hout; 10.20 uur M. Alberts; 10.50 uur E. Hogervorst; 11.20 uur koffie; 11.40 uur I. Leeuw; 12.10 uur J. Oosterlaan; 12.40 uur lunch; 13.30 uur B. v/d Veen; 14.00 uur P. Savelsberg; 14.30 uur koffie; 14.50 uur I. Wessel. Afsluiting met borrel in café Themby. Inlichtingen : M. Vermeeren tel.: 043-639862.

AGORA

Belangrijke mededeling! Wegens een tekort aan actieve leden heeft AGORA in overleg met de Stichting Reductiebureau AGORA besloten met ingang van 17 januari géén spreekuur op de dinsdag meer te lopen. Deze bepaling geldt voor onbepaalde tijd. Op dinsdag kunnen dus geen boeken worden afgehaald! Dus: AGORA Reductie-Bureau openingstijden: elke dag, behalve dinsdag, van 10.00 tot 11.00u bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW. AGORA zoekt dringend een voorzitter en secretaris voor de vereniging. Ben jij iemand die bestuurlijke ervaring wilt opdoen en voor de kwaliteit van het onderwijs opkomt, kom dan eens langs tijdens het spreekuur of bel 043-881445. Een vergadering bijwonen mag ook en is geheel vrijblijvend. Heb jij commentaar over het GW-onderwijs? Vul een klachtenbriefje in (liggen bij de Balie van Bureau Onderwijs FdGW) en deponeer deze in de klachtenbus. Voor slechts fl. 15,- wordt je AGORA-lid. Let op de lichtkrant & posters voor meer informatie!!!

RECHTSGELEERDHEID**Openingstijden Onderwijsbalie BO**

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Onderwijsmateriaal

Het onderwijsmateriaal van alle jaren NR en FR is af te halen aan de onderwijsbalie.

Colleges

- 08.02.1995: College Onrechtmatig gedrag 09.00-10.30 uur Collegezaal TS53 (Th. de Roos)
- 08.02.1995: College Belastingrecht v. Ondernemingen 10.00-12.00 uur Statenzaal Bou.3 (A. Pleijsier, Inbreng, balans en winstbeperking)
- 08.02.1995: College Criminaliteit NR 10.45-12.00 uur Collegezaal TS53 (P. Bal, Rechtsbescherming)
- 08.02.1995: Hoorcollege Internationaal belastingrecht 12.00-14.00 uur Statenzaal Bou.3
- 08.02.1995: College Criminaliteit NR 12.15-13.15 uur Collegezaal TS53 (L. Berkvens, Het wetboek van strafvordering in rechtshistorisch perspectief, deel I)
- 08.02.1995: College Belastingtheorie 14.00-16.00 uur Statenzaal Bou.3
- 08.02.1995: College Strafprocesrecht 16.15-18.15 uur Collegezaal Zw4

Responsiecolleges eerste opstel

Op 26 januari, 09 februari en 16 maart wordt om 21.00 uur Collegezaal Nieuwenhof responsiecollege eerste opstel gegeven voor derde jaars avondstudenten. Het eerste opstelboek (handleiding en onderwerp) kan vanaf 16 januari afgehaald worden aan de balie van buro onderwijs.

Mededeling buro stage

Buro stage heeft voorlopig geen spreekuur. Studenten kunnen een afspraak maken via mevrouw L. Hertog, tel. 88 30 76, zij is bereikbaar op maandag t/m woensdag van 12.30-13.30 uur. Studenten Nederlands recht die in het studiejaar 1995-1996 een stage willen volgen, worden hierbij uitgenodigd voor de **voorlichtingsbijeenkomst op woensdag 15 februari 1995 om 11.00 uur** in de collegezaal van de Nieuwenhof. Inschrijfformulieren zijn daarna verkrijgbaar op het bureau stage na 16 februari. Voor stages dient men zich in te schrijven voor 10 maart 1995.
- Stageplaatsen aangeboden met opdracht op het gebied van het Algemene Wet Bestuursrecht. Stage kan op korte termijn ingaan. Inlichtingen: Ellen de Krom, tel. 883274.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering

- Voor Nederlandse studenten: maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.
- Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten: maandag, dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.

BEURZEN

- 1995-1996 Forum Fellowships, European University Institute. It offers **research grants** intended for scholars actively engaged in research on Citizenship.

TAALCURSUS

- Instituto Picasso, Málaga, Spanje. Taal: Spaans. Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15 uur
- Casa de Espanol Xelaju, Guatemala. Vakken: Spaans en Cultural Studies. Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15 uur
- Malaca Instituto, Spanje. Taal: Spaans. Brochure verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

STIR / SWOL 1994-1995

- Studenten die in 1994-1995 een studieperiode (evt zomercursus) willen doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken. Aanvragen worden uitsluitend op de volgende data behandeld:
* 31 januari 1995 * 31 maart 1995 * 31 mei 1995 * 30 juni 1995 (mits subsidie overblijft)

MASTER OF LAWS (LL.M.) 1995-1996

De nieuwe brochures zijn uit van:
- Magister Iuris Communis Programme
Programme: European and Comparative Law. Faculteit der Rechten, RL. Language: English. Tuition Fee: 3500 Dutch Guilders
- Katholieke Universiteit Leuven
Programme: general LL.M./focus on European Community Law. Language: English. Tuition Fee: 240.000 Belgian Francs
- University of Nijmegen
Programme: European Business Law. Language: English. Tuition Fee: 11.200 Dutch Guilders
- The Chinese University of Hong Kong
Programme: International Asian Studies. Language: English.
- Lund University, Sweden
Programme: Master of European Affairs. Language: English
- King's College London
Programme: Postgraduate studies in Law. Language: English. Tuition Fee: £ 2.350
Meer informatie: Josta Mommertz
- University of Buckingham
Programmes: International and Commercial Law. and Socio-Legal Studies (July 1995)
For more information: The University of Buckingham, MK18 1EG Buckingham
- Fordham University School of Law
Programmes: Master of Laws in Banking, Corporate and Finance Law and a Master of Laws in International Business and Trade Law. For more information: Graduate Program, Fordham Law School, 140 West 62nd Street, Room 429, New York, NY 10023, USA
- Katholieke Universiteit Brussel/Universiteit Saint-Louis
European Association for the Teaching of Legal Theory. Programme: Master's Course in Legal Theory/Mastère en Théorie du Droit 1995/1996
Deadline applications: 1 April 1995. Language: English or French. Tuition Fee: approx. 450 ECU (18.000 BEF)
Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering
- University College London
Programme: M.A. in Legal and Political Theory. For further details and applications write to: Dr. S. Conway, History Department, University College London, Gower Street, London WC1E 6BT
- Stockholm University
Programmes:
* Master Programmes in Comparative and International Law
* Master Programme in European Law
Deadline applications: 15 March 1995. Brochures liggen ter inzage bij Bureau Internationalisering
- University of Connecticut, School of Law
Programme: Master of Laws in United States Legal Studies 1995/1996.

Deadline applications: 30 May 1995. Tuition fee: \$ 15,000. Brochure ligt ter inzage bij Bureau Internationalisering

- Europa College Brugge

Programme: Specialised European Studies; European General and Interdisciplinary Studies

Deadline applications: 15 March 1995. Tuition fee: The amount for 1994-1995 was 7.500 ECU for nationals of a country in the European Union and 10.500 ECU for nationals of other countries

Brochure ligt ter inzage bij Bureau Internationalisering

- The Chinese University of **Hong Kong**

Programme: International Asian Studies Programme 1995-1996. Language: English

- Universität des **Saarlans**, Institut für Europäisches Recht

Programma: Magisterstudium der Rechte: Kernbereich des Zivilrechts sowie zwei Zusatzfächer nach Wahl. Verdere informatie: Dr. Jürgen Oechsler, Institut für Europäisches Recht, Professor Dr. iur Dr. rer. publ. Michael Martinek, M.C.J. (N.Y.), Postfach 1150, Universität des Saarlans, 66041 Saarbrücken, Tel.: 0681 - 302 - 2122

SUMMER COURSE

- The Hague Academy of International Law

1st period: 3-21 July, Private International Law

2nd period: 24-11 August, Public International Law

Language: English, French. Costs: 400 Dutch Guilders. Meer informatie: Josta Mommertz

- Duke University School of Law and The Free University of Brussels (ULB) School of Law

Summer Institute in Transnational Law

period: 2 July - 1 August 1995

Location: Brussel. Deadline applications: 10 April 1995. Brochures verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- University of Cambridge (UK)

Summer School in English Legal Methods. Period: 5 - 30 July 1995. Deadline applications: 1 June 1995. Informatie + aanmeldingsformulieren verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

- The International Law Institute (US)

Summer School in English, Orientation in the U.S. Legal System. Period: 10 July - 5 August 1995

Tuition fee: \$ 1650,-. Deadline applications: 15 May 1995. Brochure ter inzage bij Bureau Internationalisering

- Malaca Instituto, Espana

Summer courses Spanish language. Brochure verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering

Agenda der JFV OURANOS

JANUARI 1995: Tentamentraining; kosten voor leden 25 gulden en voor niet-leden 40 gulden. Wat houdt het in: er zullen 4 bijeenkomsten georganiseerd worden van 2 uur (incl. pauze) waarin de stof van de drie blokken nederlands recht behandeld zal worden m.b.v. oude bloktolsten en de kennis van de oudere jaars. Max. aantal deelnemers per groep is 15 personen. Aanvang: di 3 januari '95 van 18:30 tot 20:30u. Voor meer info. bel OURANOS type-kamer of kom een langs tijdens spreekuur. 27 JANUARI '95: Blokfeest in "d'n Hiemel" (o.v.).

10 FEBRUARI '95: Bedrijvendag in Utrecht. Leden gaan voor 5 gulden!!!

PAASVAKANTIE '95: Meerdaagse excursie naar???

Gedurende het hele jaar verkopen wij de Gids voor de Rechtenstudie (FL 10,-) en schrijfblokken met recycle-papier (FL 3,25).

Voor informatie omtrent de activiteiten en verkoop van bovenstaande artikelen, ben je van harte welkom op de typekamer; ma/di/do/vr, tussen 12.30 en 13.30 uur. Telefonisch zijn wij ook bereikbaar op telefoonnummer: 043-883071.

FIRST Maastricht

FIRST Maastricht stelt zich ten doel de belangen van (aankomende) studenten fiscaal recht te behartigen. Denk hierbij aan het organiseren van workshops, studiereizen, lezingen, het onderhouden van contacten met fiscale instellingen en het bedrijfsleven, het kritisch in het oog houden van de ontwikkeling van de aan deze faculteit nog jonge studie en het organiseren van dorstlessende activiteiten.

De vereniging heeft een aantal commissies: commissie activiteiten (organiseert bovengenoemde activiteiten), commissie promotie (zorgt voor de bekendmaking), commissie facultaire politiek en commissie FIRM. Voor de commissie facultaire politiek zoeken wij nog gemotiveerde studenten. Men kan lid worden als men staat ingeschreven als student Fiscaal recht. Eerstejaars studenten die Fiscaal recht willen gaan studeren, kunnen aspirant-lid worden. Leden van FIRST Maastricht ontvangen tevens het fiscale studenten maandblad Forfaitair dat via de stichting landelijk Overleg Fiscalisten (LOF) wordt uitgegeven.

Voor meer informatie: bel 043-883074 of 043-625512.

JURIST IN BEDRIJF

Op 22 februari 1995 organiseert JIB voor de 7e keer de Bedrijvendag voor juristen. Deze dag is in die tijd uitgegroeid tot de grootste activiteit in haar soort binnen de juridische faculteit.

Wat heeft de Bedrijvendag te bieden?

Interessante en gedetailleerde informatie over de deelnemende organisaties.

Een schat aan praktische informatie over verschillende functies binnen diverse bedrijven en instellingen tijdens de sessies, persoonlijke contacten met belangrijke functionarissen van de deelnemende ondernemingen tijdens de achteraf gehouden "banenmarkt" en last but not least, een tot in de puntjes verzorgde catering!

Gesteund door deze informatie kunnen studenten veel genuanceerder studierichtingen en specialisatiemogelijkheden bepalen zodat ze later op de arbeidsmarkt niet voor verrassingen komen te staan. Ook zal de informatie later erg nuttig zijn bij eventuele sollicitatiegesprekken.

Bouwen aan een geslaagde loopbaan begint niet na het afstuderen, maar begint nu. Schrijf je daarom zo snel mogelijk in.

JiBulletin is uit, met daarin artikelen, columns en interviews van en over juristen uit de praktijk. Zeer nuttige informatie dus voor toekomstige juristen.

Voor meer informatie kan je iedere werkdag onze infolijn bellen tussen 9 en 11 uur 's ochtends (tel. 883106)

Voor het voetlicht: TV-serie Pleidooi

Naar een veelseksige seksualiteit?

The Crying Game

Placebo-effects do not exist!

Voor het voetlicht: Charlotte von Mahlsdorf

Gender bending

Orlando

Open podium

Placebo-effecten in de reguliere en de alternatieve geneeskunde

Voor het voetlicht: androgynie en theater

Travestie: ideaal en praktijk

woensdag 1 februari

20.00 uur

Toneelacademie

Lenculenstraat 31-33

studenten gratis / overigen f7,50

donderdag 2 februari

20.00 uur

Aula, Tongersestraat 53

Dr. G. Hekma, Un. van

Amsterdam

donderdag 2 tot en met

woensdag 8 februari

20.00 uur

Filmtheater Lumière

Bogaardenstraat 40b

studenten f8,00 / overigen f10,00

dinsdag 7 februari

20.00 uur

Collegezaal Nieuwenhof

Zwingelput 4

Mw. dr. G. Kienle, Klinik für

Tumorbologie, Freiburg

woensdag 8 februari

20.00 uur

Salon Oud Gouvernement

Bouillonstraat 3

studenten gratis / overigen f7,50

donderdag 9 februari

20.00 uur

Aula, Tongersestraat 53

Mw. drs. A. Smelik, Un.

Utrecht

donderdag 9 tot en met

woensdag 15 februari

20.30 uur

Filmtheater Lumière,

Bogaardenstraat 40b

studenten f8,00 / overigen f10,00

vrijdag 10 februari

20.30 uur

Kumulustheater,

Herbenusstraat 89

toegang f2,50

dinsdag 14 februari

20.00 uur

Collegezaal Nieuwenhof

Zwingelput 4

J. de Jong, alternatief

genezer, Heerlen

Prof. dr. S. Doorman,

EU Rotterdam

Prof. dr. P. Knipschild,

RU Limburg

woensdag 15 februari

20.00 uur

Toneelacademie

Lenculenstraat 31-33

studenten gratis / overigen f7,50

donderdag 16 februari

20.00 uur

Aula, Tongersestraat 53

Dr. P. Vennix, NISSO, Utrecht

Voor zover niet is aangegeven zijn de

Studium Generale-programma's

gratis en vrij toegankelijk. Eventuele

kaartverkoop: uitsluitend aan de zaal.

Bureau Studium Generale Postbus 616, 6200 MD Maastricht ☎ 043 883541 (van 9.00 tot 15.30)

S
G
februari 1995

Het
vrou
Nicc
mag
bep
over
fruit
een
voor
Stud
avor
Halv
het
len
stof
van
kenn
Sprir
uit d
gewe
haar
ordir
heel
was
gewe
ande
den k
luf. D
zij no
sen, c
publi
Als Ve
speel
gespr
Hij ro
stelt F
sche s
Een n
hand
Dat k
pend.
week
transs
sexue
Aan ta
boek c
traves
mooi
ment l
met ee
uiteinc
kinder
vader i
onlang
Hee, zi

Studium Generale over travestie en androgynie

De bierbuik van Marcello Masturbato

Nico? Nee, Nico is geen travestiet, Nico is androgyn. Dat is iets anders en dat legt hij graag uit. De volle zaal in het Kumulustheater, afgekomen op de show over androgynie en travestie, spitst de oren. Nico zegt - gekleed in een slordig truitje, waardoor zijn magere, lange nek goed uitkomt - dat zijn androgyniteit een relatie is, een conflict, een strijd, een gevecht - van alles eigenlijk.

Travestieten onder elkaar (foto Nelis Tutkey)

Het is ook een spel. Tussen de man en de vrouw in hem. Iedere dag opnieuw besluit Nico wie van de twee vandaag zijn kleren mag uitzoeken en wie zijn gedrag mag bepalen. En terwijl zijn gehoor hier even over nadenkt, pikt Nico een druifje van de fruitschaal waarop twee sinaasappels en een banaan een *Glockenspiel* moeten voorstellen.

Studium Generale, de organisator van de avond, heeft duidelijk zijn best gedaan. Halverwege de tribune loopt een *catwalk* het podium op, aan het uiteinde zijn stoelen geplaatst voor de gasten. Rode gordijnstof en goud overheersen, de decadentie van Peter Greenaway's *The Cook* diende kennelijk tot inspiratie. Welkom, zegt Vera Springveer. Ze is een charmante travestiet uit de Randstad, waar ze overigens buitengewoon populair is. Vera doet liedjes uit haar eerste one-womanshow, zoals het ordinaire, maar toch leuke - dat kan Vera heel goed - lied over de hond Beffie. Beffie was een beest zoals geen man ooit was geweest, een harige vibrator et cetera. Een ander lied gaat over de inmiddels overleden koningin van de travestie, Hellun Zel-luf. Dat was een goeie vriendin. Soms denkt zij nog aan haar, zingt Vera. Ja, lieve mensen, de wereld is nu een stuk saai en het publiek knikt ontroerd.

Als Vera de avond niet aan elkaar babbelt, speelt seksuoloog Gerard Roelofs de rol van gespreksleider. Hij doet dat niet zo goed. Hij roept wel vier keer dat hij hetero is en stelt Riagg-achtige vragen. De therapeutische stemming zit er dan ook vrij snel in. Een mager meisje in de zaal steekt haar hand op en roept: ik voel me ook androgyn. Dat kan, knikken Nico en Gerard begrijpend. Overigens was het meisje vorige week ook aanwezig bij de lezing over transsexuelen. Toen voelde ze zich transsexueel.

Aan tafel ook René Stoute, auteur van een boek over travestieten. Hij is getrouwd en travestie was altijd - René kan het heel mooi zeggen - een afgesloten compartiment binnen zijn relatie. En - ook mooi - met een zucht van verlichting stroopte hij uiteindelijk zijn stoere mannenhuid af. Zijn kinderen hebben geen moeite met een vader in een jurk. René's dochtertje vroeg onlangs of zij papa's borsten mocht lenen. Nee, zei papa, ga maar sparen, want zelf

ben ik ook met ouwe nylons begonnen. Dat begin is voor veel travestieten hetzelfde: zo rond het vierde, vijfde jaar vertonen ze een grote belangstelling voor de kleerkast van zusterlief. Maar ja, de maatschappij accepteert het niet. Ja, alleen met carnaval, dan mag de wethouder eindelijk in de tieten van de buurvrouw knippen en de burgemeester een jurk dragen.

Nico, de androgyn, krijgt veel aandacht in de pauze. Twee kaalgeschoren homo's - broertjes, zou je denken - complimenteren hem met zijn durf. Nico heeft verteld dat zijn leven erg spannend is. Iedere dag speelt hij immers met de mannelijke en vrouwelijke lijnen in het gebied tussen man en vrouw. Vrouwen zijn in hem geïnteresseerd, mannen, homo's en lesbiennes. Een luxe bestaan. Hij moet dus veel keuzes maken. En dat doet hij ook. Anders dan bij bisexuelen speelt bij Nico ook het gevoel een belangrijke rol. Zit-ie in ruige jeans en leren jas op een terrasje, heeft hij ineens, zomaar, zin om zich op te maken. Tja. Het viel Nico trouwens op dat niemand hem naar zijn neukgedrag durfde te vragen. Nico en de twee homo's schateren om zoveel burgerlijkheid.

Verderop staat een meisje dat heeft geroepen: ik ben een huvelijk tussen man en vrouw. Interessant, vindt het gehoor van een economiestudent en een oudere meneer. En knap dat ze daar voor uit durft te komen. De oudere meneer zegt, een weinig filosofisch: zijn we allemaal niet eigenlijk iemand anders? Nou, nee, sorry, denkt de economiestudent, ik ben al jaren mezelf, zonder enige therapeutische hulp. Stiekem is hij daar best trots op, maar in dit gezelschap roept hij dat beter niet hardop. Misschien is dat wel stom, zoals hij ook het volgende vindt getuigen van, ja, sorry, een enorme stompzinnigheid.

Achter op het podium dient een ingehuurd actrice als decor. Ze heeft zich verkleed als een Italiaanse man - Marcello Masturbato geheten - inclusief een bierbuik, gedateerde bakkebaarden en een druipsnor. Want hoewel in de minderheid, ook vrouwen doen aan travestie. Het meisje in de zaal, vorige week nog transsexueel en vandaag androgyn, roept vol afschuw: ik kan niet naar jou kijken, bah, waarom ben jij zo lelijk? De actrice maakt zich er vanaf met een amusante monoloog, maar René, de

schrijver, wijst het wicht in de zaal terecht: "Wie zegt dat travestieten per se mooi moeten zijn? Ik heb voor mijn boek mannen geïnterviewd die bijvoorbeeld de behoefte voelen om een paar uur per dag een bleke huissloof te spelen. Vrouwen kunnen desgewenst dus ook een lelijke kerel spelen." Zo. Enige assertiviteit is de travestieten en androgynen niet vreemd. Eerder op de avond beet Nico een andere vrouw in de zaal toe: "Nou, misschien zegt die vraag wel heel veel over jezelf." Vera Springveer, charmant en bijdehand, stuurt telkens bij als de sfeer minder knus dreigt te worden. Hè, kom nou toch, jongens, roept ze dan, een beetje met de knipoog van de dame die het allemaal al zo vaak heeft gehoord.

En daar is ze dan: Miss Travestie 1994. Michelle Lamar, inclusief naaldhakken meet ze twee meter tien. In een glitterjurk schrijdt zij over de *catwalk*, een bescheiden borstvulling en één hand zwoel door de lange haren. Daar kan ik nog een punt aan zuigen, denkt de ietwat bonkige René beneden aan tafel. Iemand stelt nogmaals de vraag of travestie tegenwoordig wordt geaccepteerd. Door de maatschappij, zeg maar. Tja. René weet, wanneer hij in travestie een kledingzaak binnenstapt, dat sommige winkelbediendes er genoeg in scheppen om heel hard 'hallo meneer!' te roepen. Dat interesseert hem niet. Soms doet hij wel concessies: hij zal nooit in een jurk zijn dochterje van school halen. Het kind zei namelijk dat haar klasgenootjes dat maar gek vonden, zo'n papa. Michelle, daarentegen, is meer een weekend-travestiet. Alleen als ze uitgaat wil ze een vrouw zijn. En dan nog alleen in het gezelschap van andere travestieten. De collega's op het werk - als man werkt Michelle in een schoonmaakbedrijf - hebben geen moeite met haar hobby. Ze spreken er regelmatig over tijdens de schaft en een paar collega's kwamen zelfs kijken toen Michelle Miss Travestie 1994 werd. Op de tribune wordt hevig geknikt. Precies, mompelt de oudere meneer op de tribune instemmend, dat is de manier om ermee om te gaan. De economiestudent, naast hem gezeten, snapt niet wat iedereen nou toch zo moeilijk zit te doen. Sorry, hij heeft de hele avond gewoon zitten kijken naar een paar mannen in een jurk.

Eugène Baak

Agenda

donderdag 2 februari
Naar een veelseksige seksualiteit, lezing, G. Hekma, Aula RL, 20.00
Youp van 't Hek, cabaret, Vrijthoftheater, 20.15

vrijdag 3 februari
Aanzichten van bet wonen, lezing Architectuurfilosofie, Gerard van Heel, Academie van Bouwkunst, 14.00
Nederlands Danstheater 2, diverse balletten, Vrijthoftheater, 20.15

zaterdag 4 februari
Herejia de la Llama, flamencothoeststuk, La Tati, Bailaora de Madrid, Vrijthoftheater, 20.15
De Reünie, toneel, Théâtre Fauquemont, Kumulustheater, 20.30
Soul Acid Dance Party, Mood Indigo, Losttheater, 21.00

zondag 5 februari
Folk Songs of the Four Seasons, kamerkoor Exaudi, Muziekschool Kumulus, 15.00
Kon. Philharmonie Bocholtz, Symfonieconcert, Vrijthoftheater, 20.15

maandag 6 februari
In de eenzaamheid van de katoenvelden, toneel, try-out, Kruis v Bourgondië, 20.30
De Dissidenten, Kleine Zaal Circuit, Fact, Toneelacademie, 20.30

dinsdag 7 februari
Placebo-effects do not exist, lezing, G. Kienle, Nieuwenhofzaal, 20.00
Beethoven/Schubert/Brabms, pianokwartet, Amaiti Ensemble, Vrijthoftheater, 20.15
In de eenzaamheid van de katoenvelden, toneel, try-out, Kruis v Bourgondië, 20.30
De vertellingen van 1001 nacht, Kleine Zaal Circuit, Toneelschuur, Toneelacademie, 20.30
Thuis, toneel, try-out, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
Joep van Leeuwen, solo jazzgitaar, Café de Muze, 21.30

woensdag 8 februari
Voor het voetlicht: Charlotte van Mahlsdorf, interview met Lutz Wittig, Toneelacademie, 20.00
Zwak/sterk, toneel, Blauwe Maandag Compagnie, Vrijthoftheater, 20.15
In de eenzaamheid van de katoenvelden, toneel, try-out, Kruis v Bourgondië, 20.30
Thuis, toneel, try-out, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

Exposities

Damiët Dorenbosch, schilderijen, Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 3 apr, ma t/m vr 8.30-16.00
Jan Tullemans, schilderijen / Ton van de Rotten, keramiek, Gal. Anny van den Besselaar, Tafelstr 6a, t/m 5 mrt, vr t/m ma 13.00-17.00
Bettine Flesseman, schilderijen / Jef van de Leijgraaf, beelden en bronzen, Gal. Artisan, Grote Gracht 43, t/m 25 feb, di t/m za 13.30-17.30
Groepsexpositie, Gal. Tracé, Alex. Battalaan 31, t/m 24 feb, do 14.00-18.00, vr en za 12.00-17.00
Jan van Lokhorst, schilderijen, De Keerder Kunstkamer, Kerkstr 10, Cadier en Keer, t/m 12 feb, do t/m zo 13.00-17.30
Fons Haagmans en Matbilde ter Heijne, Gal. Ardi Poels, Lage Barakken 31a, t/m 11 feb, wo t/m za 13.00-17.00

Films - Speelweek: 2 februari t/m 8 februari

Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b
The Crying Game, dag. 20.00
Red Beads, dag. 20.30
Bron van de Dorstigen, do 22.00
Asbik Kerib, vr 22.00
Swan Lake, The Zone, za en di 22.00
De Kleur van de Granaatappel, zo 22.00
De Vuurpaarden, ma 22.00
Het Fort van Souram, wo 22.00
The Calendar, do t/m za 23.00

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1
De Leeuwekoning, dag. 18.00; za, zo en wo ook 14.30
Disclosure, dag. 18.00, 21.00; za, zo en wo ook 14.30
Junior, dag. 18.15 en (beb. ma) 21.15; za, zo en wo ook 14.30
Pulp Fiction, dag. 20.30
Sneak Preview, ma 21.00

MGM-Maastricht, Wilhelminasingel 39
The Lion King, dag 13.15, 16.00, 18.45, 21.30
De Leeuwekoning, dag. 13.15, 16.00
Interview with a Vampire, 18.45, 21.30
The River Wild, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30
Mary Shelly's Frankenstein, dag. 18.45, 21.30
The Client, dag. 11.15, 13.45, 16.15
Renaissance Man, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30
Death and the Maiden, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30

Ciné-K, Bernardusstraat 13
Burnt by the Sun, dag. 21.00

Tech

Tot voor kort dacht ik dat technologie het trucje uitvoerde waarvoor de designers het ding ontworpen hadden. Zo laat een televisie altijd beeld zien, plus wat geluid als het even meezit. Nu was ik mij er ook van bewust dat onze technologie niet altijd die van anderen is. Zo ontmoette ik vorig jaar in de trein van Warschau naar Kraków een uiterst vriendelijke boer die mij hartelijk uitnodigde eens langs te komen, een brief te sturen, of desnoods te telefoneren. Hij schreef zijn details op een briefje. Achter het telefoonnummer caligrafeerde hij 'Ask for Zdenek'. Ik vroeg, verbaasd, of ik dan naar hem doorgeschakeld zou worden. Neenee, dat was het enige telefoonnummer in het dorp. Van de schoolmeester. Die, mocht ik naar Zdenek vragen, het pand zou verlaten, naar Zdeneks boerenstulp rennen, tezamen met mijn pasgemaakte vriend zou komen terugdraven ('Vrienden, vrienden! Telefoon voor Zdenek!') waarna de verbinding tot stand zou zijn gekomen. Simpel en bijna elegant effectief. Tot bedenkend dacht ik dat telefoons apparaten waren waarmee je communiceerde. Wat er precies door de draadjes van de telefoonverbinding werd verzonden, wat er dan precies door de centrale gekabeld moest worden maakte in mijn achterlijke geest weinig uit. Als ik 'Boe' riep, hoorde de andere zijde 'Boe'. Wanneer ik ijselijk gil, schrikte de opgebelde zich wezenloos. Mocht ik een serie piepjes door het net rammen, dan zou uit de boorn aan de andere kant dezelfde serie piepjes verschijnen.

Lezerinnetjes, dit is een volstrekt stupide voorstelling van zaken. Daar kwam ik vanochtend op de volgende wijze achter. Ik heb op mijn bureel een PC staan. Daar zit een faxmodem in, en komt een draadje uit. Aan het draadje zit een telefoonstekker. Op het scherm van de PC kan ik opdracht geven een fax te versturen. Via het draadje en de telefoonstekker, had ik zo gedacht. Maar toen ik daartoe een poging waagde sprak het scherm tot mij 'No dial tone'. No dial tone? Ik pakte de boorn eens op om te beluisteren of ik opeens geen kiestoon kon waarnemen. Foon dood als pier.

Via een ander toestel de universitaire telefoontovenaars gebeld. Waarom is mijn telefoon dood?

'Ach maar mevrouw Eva, hoe komt U zo stom? U weet toch dat U geen faxje kunt versturen!'

'De RL-huiscentrale is alleen geschikt voor spraakverkeer.'

'Dus geen faxen, mevrouwtje.' 'Maar wat maakt het uit of ik spreek of piep?'

'Het kan niet, en dit gaat U veel geld kosten. Budgetnummer opgeven!' Mijn begrip van de telefonie laat me hier in de steek. Maar meer nog kan ik er met mijn pet niet bij hoe een stelletje oelewappers een peperdure telefooncentrale kan laten installeren die de eisen van de moderne telecommunicatie niet aankan. Verscheppen naar Zdeneks dorp in Polen. En snel technologie aanschaffen die gewoon doet waarvoor de dingen zijn gemaakt. Communiceren.

Eva

Chrit Leenders is het liefst "oonder us" in de Boschstraat (foto Nelis Tutkey)

De geschiedenis ligt op straat

Op tafel ligt het rampenplan dat hij ten eigen behoeve heeft opgesteld.

Na de interne verhuizing (fase 1) voorziet het in de aanleg van een externe borstwering (fase 2), bestaande uit zandzakken bij het tuinhok, stalen platen ingegraven en vastgeklonken bij de voor- en achterdeur, alle kieren afgedicht met kit. Een heel karwei. Om het alsnog binnendringende water naar buiten te pompen heeft hij twee pompompen in gereedheid gebracht (fase 3).

Wilde hij zich na al die arbeid een ogenblik te ruste leggen, kwam het plafond in de slaapkamer naar beneden.

Dat komt ervan als je de veilige beschutting van de binnenstad verlaat om je in het onberekenbare buitengebied te vestigen, in de koude en natte uiterwaarden van Maastricht.

BERICHT UIT MAASTRICHT

De eerste keer dat Chrit Leenders de Maastrichtse binnenstad verliet was eind jaren 60 toen hij ging studeren in Nijmegen. Het viel hem niet mee.

"De meegenomen vlaaien waren nog niet op of ik was alweer thuis."

Dat moet al vroeg in de week zijn geweest, want hij is een geanimeerd eter. Vrienden en bekenden spreken met ontzag over zijn vermogen tot voedselopname. Wanneer zij allang amechtig terneer liggen schept hij zich nog eens op.

Maar het was niet de eetlust die hem teruggedreef. Dat was veeleer het gevoel van ontheemdheid dat hem beving in het studentikoze milieu.

Menig jongere denkt maar aan één ding en dat is ontsnappen aan de benauwenis van het ouderlijk huis. Weg. Weg.

Hij dus niet.

Achteraf weet hij wel waar het aan lag: hij miste de aansluiting met mensen uit zijn eigen milieu, hij was niet "OONDER US".

"Oonder us", dat was onder elkaar in de Boschstraat waar de geschiedenis op straat ligt. Vanuit de eerste etage keek hij neer op het historisch plaveisel waar zijn vader en grootvader in één moeite door het café, de H. Mis en de socialistische vakbond hadden gefrequenteerd.

In die straat was niets eenduidig of vanzelfsprekend, krotten naast paleizen, kerken naast café's en aan het eind, bij wijze van apotheose, de poorten van de fabriek van Petrus Regout, kleinburger en grootindustrialist, weldoener en usurpator, verheffer van de arbeider en zijn grootste vijand.

Uit die tijd dateert zijn belangstelling voor de geschiedenis, niet die van de Phoenicische oorlogen, maar de geschiedenis die begon bij hem thuis, op de stoep voor de voordeur.

Het resulteerde in 1971 in de oprichting van de werkgroep Geschiedenis Arbeidersbeweging Limburg, afgekort tot GAL.

De werkgroep GAL was een typisch produkt van wat tegenwoordig de zestiger jaren heten, een actiegroep op het terrein van de officiële geschiedschrijving.

De aankomende historici die er lid van werden ageerden tegen de gewoonte van hun katholieke voorgangers de vooroorlogse socia-

le strijd aan het oog te onttrekken in de wierookwolken van een godsdienstoorlog: van de katholieken tegen de socialisten. Per kerende post kregen ze het verwijt terug dat zijzelf de arbeiders kleineerden door te doen of deze zelf niet mondig genoeg waren geweest hun eigen weg te kiezen.

Dat soort discussies.

Dat de werkgroep zelf niet, als zoveel exponenten van die tijd, ten gronde is gegaan aan een overmaat aan romantiek en dogmatiek zou wel eens te maken kunnen hebben met de persoon van Chrit Leenders. Als de eeuwige amateur tussen telkens wisselende vakhistorici bleef hij al die tijd dicht bij de bron.

Je ziet het bijna aan hem af.

Zo onthand als hij oogt in de open ruimte, onder het waterig zwerk, zo vanzelfsprekend is hij op zijn plaats op de plekken van zijn eigen geschiedenis. Handen schuddend, bijna zegenend gaat hij er rond, een grote forse man met snor en bril, ietwat hoog in de schouders, voorgoed "oonder us".

Tegenwoordig heeft hij zijn eigen adviesbureau, Men W, Mens en Werk, Mensenwerk. Hij adviseert en traint welzijnsinstellingen op het gebied van management en laat zich daarvoor betalen volgens het daarvoor in de wereld van de uurbedragen geldende tarief. De geschiedenis doet hij erbij.

Voor zijn jongste project heeft hij een nieuwe ploeg om zich heen verzameld, geen historici deze keer, maar hobbyisten als hijzelf, mensen die het doen voor hun plezier. Onderwerp: de jongerencultuur van na de oorlog tot nu, geïnventariseerd aan de hand van foto's, video's en filmpjes.

Wat hij op die manier hoopt in beeld te krijgen zijn de veranderingen die zich in de loop van de jaren hebben voorgedaan in uiterlijk, vrijetijdsbesteding, gedrag en mentaliteit, - niet gestuurd, maar toevallig vastgelegd, onverhoeds, op een moment dat er nog geen enkele betekenis aan gehecht werd. De werkelijkheid op de staart getrap.

Niet uitgesloten is dat hij daarbij stiekem de hoop koestert zichzelf tegen te komen, onschuldig in de camera loerend, ergens op weg tussen het patronaat en het jongensgilde en wat toen nog een ondenkbare toekomst was van provo's, hippies, krakers en aktievoerders.

Na de drukte en bedrijvigheid van de eerste dagen is een vreemde stilte ingetreden in zijn door het water bedreigde vesting. Een beetje verwezen plonst hij op zwarte gummielaarzen door de voortuin. Of hij staat in de ontruimde huiskamer te bedenken wat hij nog kan doen, intussen doet hij uren niets. Soms gaat hij voor het zolderraam staan om uit te kijken over de onafzienbare watervlakte voor hem. Aan de overkant ligt, als een luchtspiegeling, een Borgharen zonder auto's of mensen. Het lijkt te drijven op het water.

Het wachten is op het in werking treden van de laatste fase van zijn particuliere rampenplan:

"MAAK DAT JE WEGKOMT".

Jules Dister